

İtalya harbe girmek üzere mi?

İtalyan şehirlerinde nümayişler dün de şiddetle devam etti

Amerika İtalyadaki tebaasına avdet emrini verdi

Almanyadan İtalyaya gelen turistlerin (!) adedi birdenbire çoğalmış!

Londra 14 (Hususi) — Amerika hariciye nazırı Hull bu akşam beyanatta bulunarak, İtalyada mukim Amerika tebaalarına memleketlerine dönmeleri tavsiye edildiğini bildirmiştir.

Hatırlardadır ki, daha on gün evvel, hariciye müsteşarı Sumner Wells, böyle bir tedbire lüzum olmadığını söylemişti.

Dünkü nümayişler

Roma, 14 — Müttefiklerin deniz kontrolü aleyhinde Romada yapılan nümayişler bu sabah ta devam etmiştir.

Bir talebe grubu, şarkılar söyleyerek şehrin bir kısmını dolaştıktan sonra Venedik meydanında toplanmıştır. Balkona çıkan Duçe alkışlanmış, fakat hiçbir şey söylememiştir.

Nümayişçi talebeler, Fransız ve İngiliz sefarethanelerine gitmek istemişlerse de, polis tarafından men edilmişlerdir. Bu iki (Devamı 3 üncü sayfada)

Amerika, Almanyayı protesto ediyor

Amerika Hariciye Nazirinin beyanati

«İnfirad halinde kalmakla anarşinin bize sirayet etmeyeceği vehmine kapulamayız!»

Montevideo, 14 (A.A.) — Uruguay hükümeti, bütün Cenubi Amerika hükümetlerine, Holanda, Belçika ve Lüksemburga yapılan tecavüzü takbih eden bir müşterek deklarasyon projesi tevdi etmiştir.

Bu deklarasyon projesinde Almanyanın zayıf milletlerin bitarafliğini ihlâl etmiş olduğu tesbit edilmekte, enternasyonal hukukun bu ihlâline karşı Amerikanın protesto etmesi lüzumu ileri sürülmekte ve evvelki vaziyetin yeniden tesisi talep olunmaktadır.

Vaşington, 14 (A.A.) — Amerika hükümeti, Holandanın Almanya tarafından istilâsını protesto için diğer Amerika cumhuriyetlerine iltihaka karar vermiştir. Bu teşebbüs Uruguay tarafından yapılmış ve bütün Panamerika kongresi azasına tebliğ edilmiştir.

Amerika Hariciye Nazirinin beyanati

Vaşington, 14 (A.A.) — Hull, Amerika hukuku düvel cemiyetinde bir nutuk (Devamı 2 nci sayfada)

Amerika hariciye nazırı Hull

Holanda Başkumandanlığı muhasamatı durdurdu

Majino önünde ve orta Belçikada tarihin en büyük muharebeleri

Dün geceki Fransız tebliği: "Majino önünde muharebe devam ediyor, düşman büyük zayıat vererek ısrar gösteriyor. Diğer noktalarda düşmanı püskürttük,"

Namur yanıyor, Liyej 12 saattenberi bombalanıyor!

Belçika ve Fransadaki harekât sahasını gösterir kroki

Almanlar, Majino önünde bulunan ve Fransızlar tarafından tahliye edilen Sedan şehrini işgal ettiler

Holanda Başkumandanı tarafından neşredilen beyanname

Bir kısım Holanda topraklarında muharebe devam ediyor

Londra, 14 (Hususi) — Garb cephesinde cereyan eden bugünkü askeri harekât şöyle hülasâ edilebilir:

Binlerce tank ve tayyarenin iştirakile yapılan en kanlı muharebeler, Belçikanın üç mühim noktasında cereyan etmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Amsterdam Alman tayyareleri tarafından böyle bombardıman edildi

Vaziyet

Dünkü muharebeler ne netice verebilir?

Almanlar kaybederlerse sevkulceyşe çok fena vaziyete düşerek bu yüzden mağlûb dahi olabilirler

Müttefikler geri çekilirlerse sevkulceyşe büyük bir şey kaybetmeyecek, bilâkis çok yorulmuş Almanları müstahkem bir hat gerisinden karşılamak faydasına nail olabileceklerdir

YAZAN

Emekli General

H. Emîr Erkilet

«Son Posta»nın askeri muharriri

Dün gece en geç vakte kadar gelen haberlere göre şimali Holanda hemen kâmilan Alman istilâsına uğramıştır. Almanlar Zuyder bataklığının şimal methalini kapayan seddi zapt ile meşguldürler.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Yugoslavya yeni tedbirler aldı

Londra, 14 (Hususi) — Belgradtan gelen haberlere göre Yugoslavyadaki askeri hazırlıklar devam etmektedir. Bütün hududlarda 700 bin asker hazır bulunmaktadır.

Belgrad 14 — Yugoslav askeri makamları, Umumi Harbe büyük yararlıkları ve kahramanlığı ile büyük şöhret kazanmış olan teğnik kıtalarını yeniden teşkil etmektedir. (a.a)

Belgrad 14 (A.A.) — Yugoslav askeri makamları, dün millî kongresini akdetmiştir. Bu toplantıda üç bin Sokol'a, lüzumu takdirinde, Yugoslavya dahilinde memleketin müdafaaasına temine yardım etmeleri için tallimat verilmiştir.

Bu vatanperver teşekkülün azası, aynı zamanda, tahmin edilmeyen şeraitte memleket dahilinde emniyeti idame için, yabancı nusurlar ile yabancı bir nüfuz altında bulunanlar hakkında bütün mümkün malûmata toplamağa davet olunmuştur.

Yugoslav vapurları

Kudüs 14 (A.A.) — Havas: Adriyatik İmanlarındaki Yugoslav vapurları, hareketlerini tehir emrini almışlardır.

Hergün

Belçika ve Felemenğin
Uğradığı felâketin sebebi

Ekrem Uşaklıgil

Cenevre şehrinin merkezinden hareket eden küçük bir tramvay yirmi dakikalık kısa bir seyahatten sonra yolcuyla iki devlet toprağını yekdiğinden ayıran hatta getirir. Bu hat yarısı İsviçreye, yarısı da Fransaya ait olan minimini bir köyün ortasında geniş bir gösedir. Şosenin iki kenarında minimini birer kulübe, biri İsviçre bayrağı ile İsviçreyi, öteki de Fransız bayrağı ile Fransayı gösterir. Her iki kulübede de sadece birer gümrük memuru ile ikişer jandarma vardır.

Burada bir devletin toprağından ötekinkine serbest olarak geçebilirsiniz. Elinizde eşya yoksa gümrük memuru uzaktan bir bakmakla iktifa eder. Jandarmanın yapacağı şey ise hal ve tavırınızı pek yabancı gördüyse nihayet bir hüviyet varakası sormaktan ibarettir.

Geçiyordum. Şosenin bir kenarında, yüksek bir ağacın gölgesine sığınmış bir fihtiyar gözümde ilişti, kartpostal satıyordu, birkaç tane almak arzusuyla yaklaştım, ve adamla konuşmak istedim.

Bu iki gözü de rüyet hassasını kaybetmiş bir biçareydi ve otuz senedenberi bütün ömrünü hep bu ağacın dibinde kartpostal satmakla geçirdiğini söylüyordu. O dakika bilmem niçin, ne münasebetle geçen harbe bu köyün nasıl bir hayat yaşamış olacağı suali hatırıma geldi, sordum, söyledi:

— O vakit gözlerim biraz görüyordum, hatırlarım. Köyün Fransız kısmında hemen hiçbir erkek kalmamış gibiydi. Evleri metruk birer ev hissi verirdi, kapıları ve pencereleri kapalı birer ev... Fakat arasında bir jandarma elinde etrafı siyah çerçeveli bir zarfla bu evlerden birinin kapısını çalar, bir felâket haberi getirir, o zaman da metruk sanılan bu evden acı bir feryad yükselirdi.

Köyün İsviçre kısmına gelince, her vakitki gibi huzur içindeydi. Fakat bu huzurda komşusunun endişe ve matemine iştirak etmekten mütevellid büyük bir sessizlik seziliyordu. Bununla beraber gene mes'udduk, bu saadeti de memleketimizin istilâ yollarından uzakta bulunmuşuza borçlu olduğumuzu biliyorduk.

İhtiyar, âma satıcı elân sağ mı, gene eski yerinde, bu defa faclayı göremiyerek fakat hissederek duruyor mu? Bilmiyorum, fakat ben bu sabah bir İsviçre gazetesini okuduktan sonra onun söylediği son cümleleri hatırladım.

★

Almanyanın yaptığı son taarruzlardan bahseden İsviçre gazetesi:

— «Efkârı umumiyenin henüz serbestçe hislerini söyleyebildiği bütün memleketlerde olduğu gibi İsviçrede de bu taarruz dehşet ve ikrah hisleri uyandırdıyor.

İsviçre gazetesi bu sabah radyonun ve ajansın getirdiği haberleri öğrendikten sonra,

Alev içinde kalan şehirleri, Tozlu şoseler üzerinde selâmet noktası arayan milyonluk kafileleri,

Yarının ne gibi haber getireceği endişeyle heyecan içinde bekliyen yurdları,

Gözünü getirerek ilk yazısına diğerlerini elbette ilâve etmiş olacaktır. Bununla beraber İsviçre gazetesinin hislerini serbestçe izhar edebilmek imkânını fihtiyar ve âma satıcının söylemiş olduğu gibi istilâ yolları üzerinde bulunmuşuza borçlu olduğu da muhakkaktır. Nitekim Belçika ile Felemenğin uğradığı felâketin de İsviçrenin aksine olarak istilâ yolları üzerinde bulunmalarından ileri gelmiş olduğu da muhakkaktır. Filhalka Fransız gazetelerinin de söyledikleri gibi,

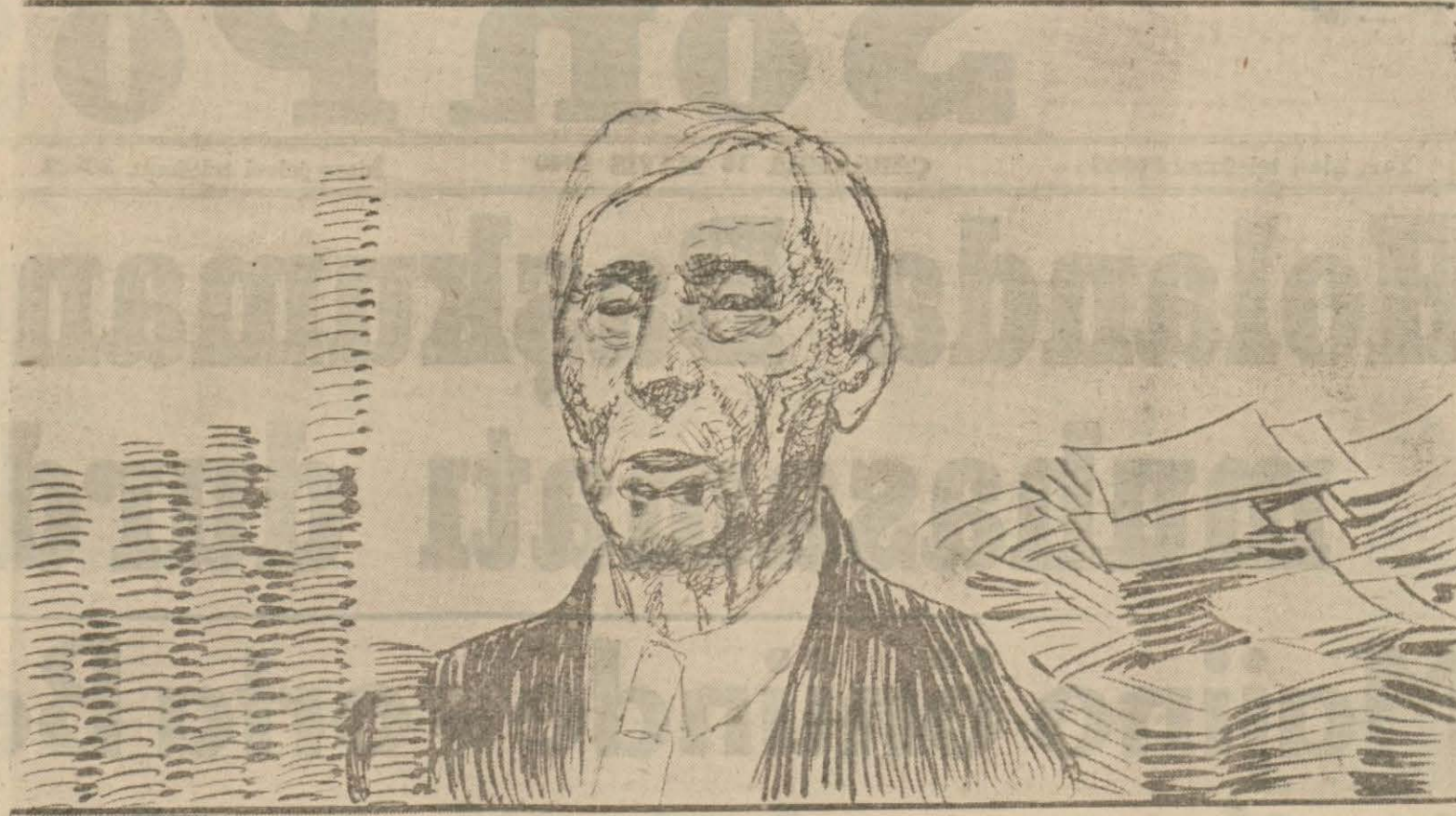
Almanyanın hiçbir teşebbüste bulunmadan müttefiklerin harbden bıkmalarm bekliyeceği kanaatinde bulunanlar aldandmış olduklarına göre Almanya kendisine bir hareket sahâsı arayacaktır, aradı ve onu Felemenk ile Belçikada buldu. Bu iki bedbaht memleketin uğradığı felâketin sebebi sadece istilâ yolu üzerinde mükemmel bir hareket sahâsı teşkil etmiş olmalarından ibarettir.

Devletler ve milletler hukukundan bahsetmiyelim. Anlaşıyor ki, sulh zamanında ancak ehemmiyeti ikinci derecede bulunan meselelere tatbik edilebilir, harb zamanında yeri yoktur.

Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

≡ İşe yarıyan ve yaramıyan servet ≡

Dünyanın en zengin adamı olan Rokfeller hayatının son yirmi senesini günde bir dilim ekmek, bir yumurta ve bir kâşık tereyağı ile geçirdi. İstifade edilebilen en küçük servet istifade edilemeyen en büyük servete, harekete geçmeye hazır küçük kuvvet hareketsiz kalmaya mahkûm büyük kuvvete her vakit mürecahtır.

SÖZ ARASINDA

Çörçilin beş yüz
Popyon kravatı var!

Bu en buhranlı zamanlarda İngiliz başvekilliğine gelen Winston Çörçil, kabinesini krala arz ve takdim ettikten sonra, başvekilâet dairesi olan Downing Streete gelirken kendisini alkışlayan halkı böyle güler yüze selâmlamıştır.

Çörçil, aslında bir denizcidir. Daha ziyade popyon kravatlara merakı vardır. Onun, uzun kravat taktığı hiç görülmemiş gibidir. Gardrobunda beş yüze yakın popyon kravatı bulunan Çörçil'in en fazla beyaz benekli lacıverd veya kırmızı popyonu sevdiği söylenir.

Arnavudluk kralı aleyhine
bir kürkünün açtığı dava
sulhten sonraya kaldı

Londrada Horovitz adlı bir kürk mağazasının sahibi, eski Arnavudluk kralı Zogonun aleyhine bin beş yüz İngiliz liralık bir alacak davası açmıştır. Bundan bir müddet evvel Zogonun, kraliçe ve kız kardeşine Horovitz müessesesinin Viyanadaki şubesinde kürkleri satın almış, parasını yollayacağı sırada Almanya Avusturyayı, İtalya da Arnavudluğu istilâ ettiğinden buna muvaffak olamadığı, mahkemece tebeyyün ettiğinden, bugünkü beynelmilel siyasi vaziyetleri gözönünde tutan hâkim, davayı sulhten sonraya talik etmiştir.

Ordu kumandanlığı yapan
bir kral ve bir general

Dünya tarihinin en büyük harblerinden biri olarak kaydedilen 1940 harbinde ordularını idare edenler arasında Belçika kralı Leopold ve general Gamelenin isimleri zikredilmektedir.

Kral Leopold, 1914 harbi patladığı sıralarda, on üç yaşını daha henüz doldurmamış ve 14 ünü tamamlamadan, altı ay kadar bir Belçika taburunda vazife almıştı. Babasının ölümünden sonra 33 yaşında kral olan Leopold, tahta çıkışının ardından daha sekiz ay geçmeden bir otomobil kazası neticesinde karısını kaybetmek felâketine uğramıştı.

General Gamlen bugün 68 yaşındadır ve bütün müttefik kara ordularının başkumandanıdır.

Hergün bir fıkra

Hayır üç tane

Londrada bir balo veriliyordu. Hayır cemiyetlerinden biri, balonun kalabalık olduğu zamanda bir iane kutusu dolandırmıştı. Ertesi gün kutu açıldığı zaman içinden birçok İngiliz liraları çıktı, bunların arasında üç tane de metelik vardı. Kutuyu açanlardan biri:

— Baloda her halde hasis bir İskoçyalı vardı. Bu üç meteliği ondan başka kimse atmamıştır, dedi.

Bir başkası cevap verdi:
— Hayır, baloda üç tane İskoçyalı vardı.

Holanda taarruzundan bir
akşam evvel Hitlerin
seyrettiği film

Zürih'ten bildirildiğine göre, Alman kuvvetlerinin Holandaya taarruzundan bir akşam evvel, Alman devlet reisi Hitler, sinemaya gitmiş ve (Talebe Prens) mevzuunu pek andran gayet romantik bir film seyretmiştir.

Çörçil Kralın elini öptü!

İngiliz an'anelerine göre, devletin başına geçen her İngiliz siyasi recülü imparatorluğun en yüksek mümessilinin elini öpmekle mükelleftir. Aynı usule tebayyet eden, İngilterenin Çemberlaynden sonraki başvekilli Winston Çörçil de, 10 Mayıs 940 da saat tam yedi buçukta, bu vazifeyi kabul ettiğinin nişanesi olmak üzere kralın elini öpmüştür.

TAKVİM

MAYIS											
Romî senesi	15		Arabi senesi								
1950	Resmî senesi		1359								
Mayıs	1940		Hızır								
2			10								
CARŞAMBA											
GÜNEŞ			Rebi'ulâhar			İMSAK					
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.			
4	48		2	42							
9	25		7	21							
OĞL		İKİNDİ		AKŞAM		YATIŞ					
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.				
12	10	18	07	19	18	21	08				
E.	5	51	8	43	12	—	1				

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Matbaamız 8'tedenberi Belçika gazeteleri de gelirdi ve son günlerin hâdiselerine rağmen büyük taarruzun başladığı 10 Mayıs tarihine aid olanları da gelmişti, fakat içlerinden yalnız 1 Mayıs tarihli olanı eksikti, dün hayretle gördük

ki, bu 1 Mayıs tarihli Belçika gazetesi de çıkageldi, fakat kuşağının üzerinde Belçika pulu yoktur. Onun yerine damga vurulmuştur. Damga da gazetenin Alman kumandanlığı sansüründen geçtiğini göstermektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Amerika, Almanyayı
protesto ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

söyliyerek Amerikanın menafii bakımından Avrupa vaziyetinin ehemmiyetine işaret etmiş ve hakkın kuvvete galebe çalacağı kanaatini izhar eylemiştir. Mumafleyh, bilhassa demiştir ki:

«Milletlerin ve ferdlerin hiçbir kaide tanımaksızın hareket etmeleri, kendilerini harabiye sevkeder. Bugün beşeriyete meydan okunmuştur. Bu meydan okuma, hukuku düvelin terakkiyatını ve beynelmilel münasebetlerin esaslarını silip süpürecek mahiyettedir. Şu halde hukuku düvel ortadan kalktığı takdirde tahaddüs edecek vaziyeti açıkça nazarı dikkate almak çok mühimdir.

Bir milletin vâdlerini tutacağından emin olmayacak olursak bütün milletler emniyet hislerini kaybedecekler ve korku içinde yaşayacaklar.

Hatib, bir takım milletlerin millî hedeflerine vâsıl olmak için silâhlarını artırmış ve biriktirmiş ve Birleşik Amerika da dahil olduğu halde diğer milletleri silâhlarını artırmağa sevk etmiş olduklarını söylemiştir. Memleketleri fethedilmiş olan ahaliye şimdiye kadar görülmemiş zulümler ve tazyikler yapılmıştır.

Hatib netice olarak demiştir ki:

«Amerika kendi müesseselerini muhafaza ve her Amerikalı vatandaşın refahını temin etmek maksadile sulh halindeki yaşamağa azmetmiş ve buna kudretli olduğu sabit ise de, böyle bir anarşideri masun bir vaziyette değildir ve Amerika hükümeti infirad halinde kalmak suretiyle anarşiyi defedemez. Anarşinin bize sırayet etmeyeceği vehmine kapılamayız.»

Amerikanın Belçika ve Holandaya
müsaîd bir kararı

Vaşington 14 (A.A.) — Maliye nazırı Morgenthau, Belçika ve Holanda hükûmetlerinin Amerikadaki mevduatlarından istifade etmek imkânını vermek üzere bu hükûmetlerin mevduatına konan ambargoyu kaldırmıştır. Bu iki memleketin Almanyanın istilâna uğraması üzerine geçen hafta Ruzevelt, Holanda ve Belçika tarafından yatırılan paralara ambargo konmasına karar vermişti. Hususî eşhas mevduatına konan ambargo kaldırılmamıştır.

Amerika gazetelerinin neşriyatı

Nevyork 14 (A.A.) — Nevyork Times gazetesi yazıyor:

Müttefik askerlerin Holandada uğrunda çarpıştıkları dava, Amerikan davasıdır. Başlıyan muharebe, mühimdir. Bu müttefikler için ve müttefiklerin davalarının muvaffakiyetinde menfaati olan herkes için, mühim bir saattir. Kuvvetli müttefik ordularının şimdiden Belçika arazisinde buldukları için onlara minnettar olalım.

Amerika bahriyesinin takviyesi için
yeni tahsisat istendi

Vaşington 14 (Hususî) — Bahriye komisyonu, 68 yeni harb gemisinin inşasını tamamlamak ve süratlendirmek üzere, üç yüz milyon dolarlık yeni bir tahsisat istemiştir.

Bu tahsisatın kongre tarafından derhal kabul edileceği anlaşılmaktadır.

Amerikan gazetelerinin neşriyatı

Nevyork 14 (A.A.) — Siyasi nüfuzları maruf muharrirlerden Walter Lippmann ve Mark Sullivan, Nevyork Herald Tribune gazetesinde neşrettikleri yazılarda Amerika hükümetinden memleketin hayatı meselelerini daha büyük bir uzak görüşlülükle müteale etmesini istemektedirler.

Lippmann makalesinde diyor ki:

Müttefiklerin mukavemetinde muvaffakiyet Amerika için hayati bir ehemmiyet taşıdığı için, Amerikanın müttefiklere silâh olarak her türlü yardımda bulunması lazımdır.

Sullivan da, totaliter bir dünyada müstakbil bir garb demokratik muntakasının baktı kalabileceği fikrini, «tehlikeli bir hayal» olarak tavsif eylemektedir.

Kat'i bitaraflikta inhirafa doğru

Vaşington 14 (A.A.) — Arjantin ve Brezilya sefirleri Sumner Wells ile yaptıkları mülakattan sonra, Amerikanın dahill siyasi vaziyetinin harbin bîdayetinde kabul edilen kat'i bitaraflik hatı hareketini idamesi mügkül bir şekilde koyduğu itibamı hasıl etmişlerdir.

Ecnebi sefarethane
binalarının inşa malzemesi

Ankara 14 (Hususî) — Ankarada inşa edilecek ecnebi devletler sefarethaneleri ve konsolosluk binaları için ecnebi memleketlerden 1 Haziran 1938 denberi getirilmiş olan ve bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren üç sene zarfında celbedilecek bulunan her türlü inşa malzemesi gümrük resminden muaf olacaktır.

Bu binaların teşsil, tapu harc ve kayıtları müteakbilylet şartile istisna edilecek değildir. Bu esaslar üzerinde hazırlanan projeler Meclis verilmmiştir.

TELGRAF HABERLERİ

Holanda Başkumandanlığı muhasamata durdurdu

Majino önünde ve orta Belçikada tarihin en büyük muharebeleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1 — Meuse nehrinin mecrası imtidadına Liyej ve Namur arasında.

Burada, Almanlara şiddetli surette mukavemet edilmektedir. Düşmanın Namuru geçmek üzere yaptığı müteaddid teğebbüsler, tamamen tardedilmiştir.

2 — Dinan ve Sedan arasında en kanlı meydan muharebesi yapılmaktadır.

Majino hattının ilerisinde bulunan Sedan şehri Fransızlar tarafından tahliye edilmiştir. Alman motörlü küt'aları Sedana girmişlerdir.

3 — Longvil ve Sedan arasında da şiddetli çarpışmalar cereyan etmektedir. Al-detli çarpışmalar bütün taarruzları püskürtülmüştür.

Ayrıca, Moselle'in garbinda da şiddetli bir topçu düellosu kaydedilmiş ve mü-l tekabül taarruzları yapılmıştır.

Müttefikler şimdi, orta ve şimali Belçikada yeni yeni kuvvetler tahşid etmektedirler.

Belçikada, ikinci kategoriye mensub 35 yaşına kadar olan ihtiyat sınıfları silâh altına çağırılmışlardır.

Fransada da, ziraat işleri için son zamanlarda terhis edilen erlere tekrar küt'alarına avdet emri verilmiştir.

Holandada vaziyet müphemdir. Bu akşam Hilversum radyosu tarafından verilen bir habere göre, memleketin bazı yerlerinde muhasamat durdurulmuş ve Holandalılar müteareke talebinde bulunmuşlardır.

Almanların bir ovunu telâkkî edilen bu haberi, kaydı ihtiyatla kabul etmek lazımdır.

Holandada muhasamat nasıl durduruldu?

Londra 15 (Hususî) — Bu akşam Londra'daki Holanda sefarethanesi tarafından neşredilen bir beyanname, Holanda ordusu başkumandanı general Vinkelmann'ın orduya «a-tes kes!» emrini verdiğini bildirmektedir.

Başkumandan, Rotterdamın ıgalinden sonra Mordig köprüsünü geçmeğe muvaffak olan Almanların süratli ilerleyişini nazari dikkate alarak, Holanda kuvvetlerinin muhasarada edimesi tehlikesini önlemek ve Utrecht'in de Rotterdam gibi harabeye çevrilmesine, sivil halkın beyhude yere kırılmasına mâni olmak üzere, muhasamata durdurulmuştur.

Zeeland eyaletinde muharebe devam etmektedir.

Holanda ile Almanya arasında harb hali beklenmektedir.

Başkumandan beyannamesinde, Alman silâh altına girecek olan halkın hiçbir vakit Holandalı olduklarını unutmamalarını tavsiye etmek ve istiklallerine tekrar kavuşacaklarını bildirmektedir.

Fransız ajansının Belçika ve Fransadaki harekâta dair verdiği tafsilât

Dün 13 te vaziyet

Paris, 14 (A.A.) — Havas ajansı, saat 13.15 te askerî vaziyet hakkında şu malûmatı veriyor:

Almanlar, şimali garbide sukutu çok yaklaşmış olan Rotterdam istikametinde ve cenubu garbide Ardenne'lerden geçerek Sedan istikametinde olmak üzere iki koldan yürümektedirler.

Meuse'ün bütün mecrası üzerinde Sedandan Liyeje kadar, büyük bir muharebe cereyan etmektedir.

Liyej kaleleri elân mukavemet etmektedir. Tirlemont'un cenubu şarkisinde Fransız zırhlı kuvvetleri bir mukabil taarruzla Alman zırhlı kuvvetlerinin ileri hareketini durdurmuştur.

Hava muharebesi, çok geniş mikyasta devam ediyor.

Dün 14 te vaziyet

Paris, 14 (A.A.) — Havas ajansı, Meuse meydan muharebesi hakkında saat 14 te şu malûmatı veriyor:

Bugün 14 Mayısta harbin ilk meydan muharebesi Meuse üzerinde eşasî surette başlamıştır.

Almanlar, Liyejin şimalinde ve cenubunda iki koldan taarruz etmişlerdir. Alman cenub kolu daha kuvvetli görülmektedir.

Bu kol, çok külliyetli piyade cüzütamlarını ve iki zırhlı fırkayı ihtiva etmektedir. Bu kuvvetler, Moselle ulaşır ulaşmaz, Lükesburgdan ve Ardenne'lerden ilerli doğru atılmışlardır.

Lüksemburg hududunu geçtikten sonra, yelpaze şeklinde açılarak ilerleyen Alman kollarının miktarı, ehemmiyeti ve yürüyüş mühveri hakkında henüz sarıh malûmat alınmamıştır. Görünüşe göre bu yürüyüş, Fransız Ardenne'leri ve Meuse'ün yukarı mecrası istikametinde yapılmaktadır.

Meuse'ün sağ sahilindeki başlıca geçid noktalarında Alman müfrezeleri görüldüğü haber veriliyor.

Sedandan Moselle'e kadar olan sahada başka bir meydan muharebesi başlamıştır.

Almanlar Fransız hududuna girmişlerdir ve Majino hattını Şimal denizine kadar götüren Fransız müstahkem hattı ileri mevzilerinde son derece şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Almanların civarına girdikleri Sedan ve Longway şehirleri bu istikâmların ilerisinde kâinidir.

Gerek Sedan, gerek Longwayda yapılan meydan muharebesi, son derece şiddetlidir.

Dün 14,45 te vaziyet

Paris, 14 (A.A.) — Havas ajansı, askerî vaziyet hakkında saat 14.45 te şu malûmatı veriyor:

Bütün devirlerin ve bütün memleketler tarihlerinin kaydettiği en büyük muharebe, Meuse üzerinde şimdi, tamamen başlamış bulunuyor.

Son derece kalabalık Alman cüzütamları, Lüksemburgdan ve Ardenne'lerden doğru gelerek dünkü 13 Mayıs akşamı, Liyejden Sedana kadar olan Meuse mecrasına ulaşmışlardır.

Sedan-Montmedy-Longway cephesinde, Moselle'e kadar, çok şiddetli çarpışmalar yapıyor.

Liyej kaleleri, şimdi müstevli Alman kuvvetlerinin ortasında derin bir çıkıntı teşkil etmekte ve Almanların harekâtını çok işkâl eylemektedir. Liyejin şimali garbisinde, Alman motörlü küt'alarının vaptıkları bir sa'dır, Fransız zırhlı cüzütamlarının müthiş bir mukabelesile durdurulmuştur.

Binlerce zırhlı harb aleti arasında cereyan eden bu büyük muharebe, Fransız harb malzemesinin bir zaferi şeklinde tecessül etmiştir.

Almanlar, bu muharebede muazzam zayıt vermişlerdir.

Dün 15 te vaziyet

Brüksel, 14 (A.A.) — Havas ajansı, askerî vaziyet hakkında saat 15 te aşağıdaki malûmatı veriyor:

Belçika küt'alarının, taarruzun ilk sademesine karşı gösterdikleri kahramanca mukavemet, müttefiklerin irtibatlarını iyi şerait dahilinde tesis etmelerini ve son saatler zarfında bu irtibatı son derece sağlam mevzilerde azamî şekilde kuvvetlendirmelerini mümkün kılmıştır.

Fevkalâde geniş mikyasta bir mukabil taarruzun başlayacağı tahmin edilmektedir.

Bu arada Alman başkumandanlığı, manevî kuvveti her türlü sitayişin fevkinde bulunan halk arasında herhalde panik çıkarmak emelile, garbi Belçika hududunda elinde bulunan 6000 veya 7000 tayyareye, gerek askerî, gerek sivil hedeflere insafsızca taarruz etmeleri emrini vermiştir.

Topyekûn harb, bütün şiddetle hüküm sürüyor. Dündenberi açık şehirlere üstüste taarruzlar yapılmaktadır. Ezcümle Namurda bombalarla büyük yangınlar çıkarılmıştır.

Liyej şehrinin bir kısmı 12 saattenberi kesif bir bombardmana maruzdur.

Tahliye edilen sivil halk kabileleri, yo'larda Alman tayyarelerinin taarruzlarına uğramaktadırlar.

Fransız tebliğleri

Paris, 14 (A.A.) — 14 Mayıs sabahı tarihli Fransız tebliği:

Alman hücumu, fazlalaşan bir şiddetle inkişaf etmektedir.

Merkezî Belçikada kayda değer bir şey yoktur. Düşman, Liyejden Namura ve Sedana kadar Meuse nehrine varmıştır. Sedan tahliye edilmiştir ve bu şehrin civarında ve aynı zamanda Dinant'ın şimalinde

Vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Cenubî Holandada Alman ileri harekâtı Amsterdamın 35 Km. kadar cenub doğusunda bir noktadan Roterdama giden bir hatta kadar ilerlemiş ve bizzat Rotterdam ağılebi ihtimal zaptedilmiştir. Zaten bu mevkin uçak meydanı ile La Haye meydanı muharebenin ilk günündenberi Almanların elinde idiler. Bu suretle Holanda askerî kuvvetleri Amsterdamın cenubunda sıkıştırılarak ihata edilmişlerdir. Bunlar deniz yolile nakle-dilemedikleri takdirde esir veya teslim olmaları beklenir.

Zaten Holandanın kurtuluşunun pek güç olacağını daha bida-yette yazmıştık. Bu sebeble Holanda işinin bitmesi bir gün meselesidir. Bu takdirde burada harbeden Alman kuvvetlerinin çoğu ya cenuba Belçikaya yürüyecekler veya demiryolile başka semtlere naklunabileceklerdir.

Beçikada büyük meydan muharebesi başlamış sayılabilir. Bu meydan muharebesi; umumiyetle Anvers - Brüksel hattının şarkında, Liyejin şimal ve cenubundan garba doğru ilerleyen ve Namurdan Meuse nehrini geçmeğe savaşan Alman kollarile Brükselin müdafaasını tertib ve teminle uğraşan müttefikler arasında olacaktır. Aynı zamanda Almanlar, Meuse cenubunda da büyük kuvvetlerle Mezière, Sedan ve Longvy istikametinde taarruza başladıklarından bir de bu hatta şiddetli muharebeler olmaktadır.

O halde Belçika meydan muharebesinin Anvers'in cenub doğusundan, Brüksel'in doğusundan, Namur, Mezière, Sedan ve Longvy'den geçen takriben 140 kilometrelik kırık bir hat üzerinde cereyan ettiğini kabul edeceğiz.

Bu meydan muharebesinde Almanlar bir taraftan Liyej'in ve Albert kanalının şimalinde yürüttükleri büyük kuvvetlerle Belçikalıların ve müttefiklerin şimal cenabını ihata etmek istedikleri anlaşılıyor gibi cenubunda Longvy - Mezière hattını da yarar gibi görünerek müttefiklerin Belçikaya doğrudan doğruya yardımını akamete uğratmak istedikleri de aşikâr görülmektedir.

Hava muharebelerinde Almanlar Belçikada hava hâkimiyetini tamamilde elde edememişlerdir. Onun için yerde büyük muharebeler olurken havada da dünyanın en büyük hava savaşları olmaktadır.

Bu muharebelerin neticesini şimdiden kestirmek kabli değildir; eğer müttefikler Namur ve Brükselden de geri çekilmeğe mecbur olurlarsa muharebe Majino hattının imtidadı olan Belçika gerisindeki müstahkem hatta intikal edecek ve bununla müttefikler sevkulceysce mühim ve büyük bir şey kaybetmişlerdir. Belçika çok yorulmuş ve ağır telefat görmüş Almanlar müstahkem bir hat gerisinden karşılamak faydasına nail olabileceklerdir. Ancak Belçika meydan muharebesini Almanlar kaybettiler takdirde bunun aksülâmel onlar için pek ağır olacaktır. Bundan başka Almanlar sevkulceysce çok fena bir vaziyete düşerek bu yüzden mağlûb dahi olabileceklerdir. Çünkü en son kuvvetlerini sarfetmişlerdir.

H. E. Erkiel

mal muntakasında bilhassa şiddetli çarpışmalar olmuştur.

Longwy'nin cenubundan Moselle'e kadar çarpışma devam etmektedir.

Wissembourg muntakasında düşmanın hücumları püskürtülmüştür.

Küt'alarımız ve müttefik küt'aları, bilhassa tankları ve hava kuvvetleri ile çok büyük şiddetle gayret sarfeden düşmana karşı cesaretle çarpışmaktadır.

13 Mayıs günü akşamı, 16 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bu rakam, 13 Mayıs akşamı neşredilen tebliğdeki rakama ilâve edilmiştir.

Gece, istihbarat hava kuvvetlerimiz, müteaddid keşifler yapmıştır.

Paris 14 (A.A.) — 14 Mayıs akşam tebliği: Belçikada Möz nehrinin şimalinde plân mucibince harekâtımıza ve ileri organizasyonumuza devam ettik.

Şimdiki cephemize iki noktadan hücum eden düşman püskürtülmüş ve ağır tank zayıt vermiştir.

(Devamı 6 ncı sayfada)

Belçika hükûmeti Brükseli terketmiyor

Belçika Başvekili Liyejin mukavemet ettiğini bildiriyor

Brüksel 14 — Havas ajansı bildiriyor: Belçika hükûmeti, devlet merkezinden ayrılmamağa karar vermiştir. Nezaretlerin bulunduğu mahallelerde emniyet tedbirleri arttırılacaktır.

Harbin beşinci günü Belçika payitahtında büyük bir sükûnet hüküm sürüyor.

Bütün dükkânlar, hatta bazı saatlerde kahveler açıktır.

Tramvaylar normal seferleri yapıyorlar ve şehrin merkezinde her zamankinden daha fazla kalabalık vardır.

Belçika Başvekilinin beyanati

Brüksel 14 (A.A.) — Pierlot radyoda şu beyanatta bulunmuştur:

Kitaatımız takdir ve hayranlığa lâyık bir surette mukavemet etmiş ve akşam olduğu zaman bütün mevzilerini muhafaza etmişlerdir.

Bu sabah muhtelif bölgelerde diğer hücumlar vuku bulmuşsa da bunlardan hiçbir hatlarımıza girmeğe muvaffak olamamıştır. Liège müstahkem bölgesinde düşman kalelerimizin ateşi altında ağır zayıt vermektedir.

Ne dün akşam ne de bu gece Brükseli hiç bir paraşütçü inmemiştir.

Düşman Anvers, Namuru, Louvaini ve Alosti bombardman etmiş, mültecileri yayılm ateşine tutmuştur. Sivil ahali arasında pek çok ölen vardır.

Medeni dünyanın bu harbin dehşetlerini bilmesi ve beşer vicdanının bunlar hakkında hükümünü vermesi lazımdır. Herşey ödiyecek olan saat gelecektir.

Müttefikler Norveçe yeni asker çıkardılar

Londra, 14 (Hususî) — Müttefikler bugün Norveçe, Narvikin yedi mil şimaline yeni asker çıkarmışlardır.

Almanların tahşışud ettikleri muntakanın gerisinde bulunan bu mevki Bierkviktir.

Diğer taraftan Almanların Hemnes'e sevkettikleri kuvvetler, denizden bombardman edilmiş ve ağır zayıta uğramışlardır.

Mayısın başlangıcındanberi, Norveç sularında dokuz Alman nakliye ve işare gemisi daha batırılmıştır.

İngiliz kabinesinde yeni nazırlar

Londra, 14 (Hususî) — Çörçil hükûmetinin teşekküllü tamamlanmış sayılabilir. Bugün dokuz yeni nazır isimleri daha ilân edilmiştir. Bunların arasında «Daily Express» gazetesinin sahibi Lord Biverbruk da bulunmaktadır.

Lord Biverbruk, yeni ihdas edilen tayyare imalatı nazırlığına getirilmiştir ve hava nazırı Arçibald Sinkler ile sıkı teşriki mesaide bulunacaktır.

Eski hava nazırı Sir Samuel Hor, şimdilik açıkta kalmıştır.

Diğer taraftan memleketi muhtemel paraşütçü akınlarına karşı korumak için

Sabahtan Sabaha

Hariciye Vekili Parti Grupunda izahat verdi

Ankara, 14 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Büyük Millet Meclisi grupu bugün (14/5/1940) saat 15 te reis vekil Trabzon meb'usu Hasan Sakanın reisliğinde toplandı.

Ruznamede birkaç encümenenden geçen kanun lâyhalarında, o işte mütehassıs sayılan encümenin hazırladığı metnin B. M. M. müzakerelerine esas itihaz edilmiş hatta Tokat meb'usu Galib Bekel tarafından verilen takdir üzerine teşekkül eden komisyon tetkikatını muh-tevi raporun müzakeresi vardı.

Bundan evvel söz alan Hariciye Vekili Şükür Saracoğlu, son on beş günlük siyasî ahval ve hâdiselerden bizi uzaktan, yakından alâkadar edenleri uzun uzadıya izah ettikten ve bazı hatiblerin aynı mevzular üzerindeki suallerine cevap verdikten sonra ruznameye geçilmişse de vaktin gecikmiş olmasına binaen bu işin gelecek hafta ruznamesine alınmasına karar verilerek riyasetçe celse tatil edildi.

İtalya harbe girmek üzere mi?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sefarethane sıkı surette muhafaza altına alınmıştır. Vatikanın organı «Oservatore Romano» gazetesi, bugün tekrar sokaklarda yakılmıştır.

Napoli'de talebe, kralın sarayı önüne giderek Savuva hanedanına, Duçeye, ordu ve donanmaya olan merbutiyetlerin göstermişlerdir.

Syracusa, 14 (A.A.) — Üç bin talebe, bu sabah ticaret ve seyrifefain serbestisinin ihlâlini protesto etmek üzere nümayiş yapmışlar ve Duçeyi alkışlamışlardır.

Almanya lehinde tezahürat

Roma, 14 — Öğleye doğru talebe ve halktan mürekkep büyük bir kütle Alman sefalet binasının önüne giderek Almanya lehinde tezahüratta bulunmuşlardır. Royter muhabiri, İtalyaya gelen Alman turistlerin sayısının çoğaldığını bildirmektedir.

Sofya ve Atınaya göre

Sofya, 14 (A.A.) — Zora gazetesinin Roma muhabiri, İtalyada müttefikler aleyhinde yapılmış olan nümayişleri kaydederek İtalyanın harbe girmeye hazırlanmakta olduğunda şüphe etmeye mahal olmadığını beyan etmektedir.

Diğer taraftan aynı gazetenin Atina muhabiri, İtalyan gemilerinin memleketlerine avdet etmek üzere Yunan limanlarını terketmek için hükümetlerinden emir almış olduklarına dair olan şayiaları tekbiz etmekle beraber, Yunan mehafilinin nikbinliğine rağmen bazı diplomatların İtalyanın harbe girmek arifesinde olduğu mütealesinde bulunduklarını ilâve etmektedir.

zere, «mahallî müdafaâ gönüllüleri» namı altında bir teşkilât vücade getirilmiştir. 17 den 65 yaşına kadar olanlar, bu teşkilâta kabul edileceklerdir.

Suzinakden opera!

Devlet Konservatuarı teşkilâtına aid lâyiha Mecliste müzakere edilirken musiki ilâkâdar görünen bazı hatibler millî musikinin neden ihmal edildiğini Maarif Vekilinden sordular. Bir doktor meb'us dedi ki:

— Flarmonik orkestra konserlerinin davetiyeleri sık sık geldiği halde gitmek arzusu duymadım. Radyonun düğmesini çevirirken bir opera neşriyatı üzerinde durmadım.

Maarif Vekili alaturka meraklı hatibleri pek tatmin etmedi. Sadece İtiryi, De-de Efendiyl unuttuğumuzu ve millî havaları plâklara aldığımızı söyledi. Ve meselenin asıl can noktasını şöyle izah etti:

— Garb kütürünü ve tekniğini bir kül halinde aldığımız zaman daima ileri gitemişizdir. Bunun en kuvvetli misali de ordumuzdur.

İleri Türkiyenin hareket noktası işte bu kanaattir. Edebiyat ve musiki gibi ruha hitab eden bedîî sanatları bu kanaat çerçevesinden dışarı atamayız. Milletimizin mizacı, ruhi temayülleri müsbet telkin ve terbiye ile değişir. Nitekim bugünün çocukları, çocukları değil gençleri çok değil on beş yıllık bir terbiye ve telkin ile bizden ayrılmışlardır. Radyoda opera dinlemeğe tahammül edemediğini söyleyen hatibimiz lisede veya üniversitede yetmiş öğünün da kürüldü hicazkâr peşre-vine tahammül edemediğini nasıl inkâr edebilir? Bizim nesil tarihin hatalarını tashih eder, inkılâbın temel taşlarını atarken ne mahrumiyetlere katlanmış, ne ağır fedakârlıklara katılmıştır. Bu feragat ve fedakârlığın hep yarınki Türkiyeyi kurmak için olduğuna bildiğimiz için acı duymadan tahammül ettik. Bu davada da aynı feragati göstereceğiz. Bugünkü ömürsüz zevkimiz için yarınki Türk cemiyetinin terbiyesini ihmal etmek bundan daha ağır fedakârlıklara katılan bugünkü nesle yakışmaz. Mahur makamından opera bestelemek imkânı olsaydı o başka!

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Tayyare şehidleri ihtifali bugün yapılacak

Bütün fabrika ve gemiler düdüklerini çalarken bayraklar yarıya inecek ve nakil vasıtaları bir dakika hürmet tevakkufu yapacaklar

Tayyare şehidleri ihtifali bugün öğleden sonra Fatih parkında yapılacaktır. İhtifale iştirak edecek askerî ve sivil okullarla kıt'alar ve halk öğleden sonra saat 13 te Fatih parkı etrafında toplanacaklardır.

Saat 14 de Fatih parkı ve Selimiye'den atılacak top'larla merasime başlanacak ve İstanbul Komutanı hazır bulunarak, hava şehidleri bütün Türk şehidlerini selâmlamağa davet edecektir. Bunu müteakib bir borazan tarafından çalınacak (Ti) işareti üzerine kıt'alar, okullar ve sübaylar selâm vaziyetini alacak, siviller şapkalarını çıkaracaklardır. Bu sırada Fatih parkında, Beyazıt, Galata kulelerinde, resmî daire ve müesseselerde ve hımda mevcut gemilerdeki bayraklar yavaş yavaş yarıya kadar indirilecek, bütün gemiler ve fabrikalar düdüklerini çalacaklardır. Düdük sesini işiten bütün nakil vasıtaları ve herkes oldukları yerde hürmet için bir dakika duracaklardır. Bir dakikanın hitamında, merasim komutanının emriyle çalınacak ikinci bir (Ti)

işareti üzerine selâm vaziyet'ne nihayet verilecek, bayraklar tekrar çekilecektir. Bunu müteakib merasim mahallindeki tayyare abidesi önünde, ordu namına hava sübaylarından, Türk Hava Kurumundan, halk namına Şehir Meclisinden, yüksek okullar namına birer zat tarafından dört hitabe irad edilecek ve müzikla matem havasını çalacaktır. Müteakiben bir manga asker üç defa havaya ateş edecektir.

Bundan sonra geçid resmi başlayacaktır. Geçid resmine Maltepe askerî lisesi, piyade, topçu, polis kıt'aları, Türkkuşu, Kız Muallim mektebi, Cumhuriyet, İstanbul kız liseleri, Darüşşafaka, Hayriye, İstanbul İstiklâl, Portevniyal, Vefa erkek liseleri talebeleri iştirak edeceklerdir. Geçid resmine iştirak edenler Beyazıtta kadar gidecek ve sonra dağılacaklardır. Fatih parkındaki tayyare abidesine Kolordu, Belediye, Parti ve Türk Hava Kurumu tarafından çelenkler konulacaktır.

Men'i ihtikâr komisyonu dün toplandı

Mintaka Ticaret ve İktisad Müdürleri-Belediye İktisad İşleri Müdürü ve İstanbul Ticaret Odası Umumi Kâtibinden mürekkep men'i ihtikâr komisyonu dün öğleden sonra Mintaka Ticaret Müdürlüğünde toplanmış ve geç vakte kadar komisyona intikal eden mevzuat etrafında tetkikler yapmıştır. Toplantıda Belediye İktisad Müdürü bulunamamıştır.

Komisyona bilhassa kâğıd ihtikârı yapılmakta olduğu hakkındaki ihbarları tetkik etmiştir. Yapılan tahkikat neticesinde beher topunun maliyet fiatı 540 kuruş olup 610 kuruşa satılması lazım gelen kâğıdların 700 kuruşa satıldığı anlaşılmuş ve bu kâğıdların harben evvel mi, sonra getirildiğinin bilinmesine de lüzum görülmüştür.

Bundan başka bir dükkân kirası ihtikârı hakkındaki şikâyet tetkik edilmiş ve vaziyet müddeiumumiliğe intikal ettirilmiştir.

Komiyon perakende yağ ve kalay satışlarında ihtikâr yapıldığı yolundaki iddialarında gözden geçirmiştir.

Bize verilen malûmata göre şehrin iktisadî vaziyeti umumiyeti itibarile normaldir ve bariz bir ihtikâr meyli yoktur. Maamafih bunda millî korunma kanununun şedid ahkâmı ve bu hükümlerin tatbikinde gösterilmekte olan hassasiyet te müessir olmaktadır.

Şehir Meclisi bir semt isminin değiştirilmesi teklifini reddetti

İstanbul Şehir Meclisi dün mutad vaktinde toplanamamıştır. On beşe beş kala toplanma zili çaldığı halde riyaset divanını teşkil eden zevat salonda hazır bulunamadığı için celse açılmıyordu. Nihayet, eksik tamamlandı; riyaset divanı yerine geçti ve celse açılabilir.

Riyaset makamına hitaben yazılan tezkere okundu. Tezkerede Horhor caddesinin Bükreş elçimiz Hamdullah Suphinin babası Suphi Kocamehi adına tahvil isteniyordu. Kitabı Halid:

— Biz burada her semtin ismini değiştirmeye kalkarsak tarihi mevcudiyetimize hürmetsizlik etmiş oluruz. Horhor hamamı, Horhor çeşmesi vardır. Horhorun tarihi kıymeti vardır. Bendeniz, teklifin reddini istiyorum» dedi.

Teklif rey'e kondu ve reddedildi. Şehir Meclisi bugün son toplantısını yapacaktır.

Altın fiyatlarındaki yükseliş tetkik edilecek

Dün bir gazetede son günlerde altın fiyatlarındaki yükselişin alâkadar makamların dikkat nazarını çektiği ve Mintaka İktisad Müdürlüğünde yapılacak bir toplantıda bu mevzuun tetkik edileceği yazılmakta idi.

Bize verilen malûmata göre altın yükselişi hakkında henüz bir tetkikat yapılmış değildir ve alâkadarlarca altın ne bir iştirak vasıtası ve ne de bir mata telâkki edilmemektedir. Yalnız altının halkın hissiyatı istismar ed'erek spekülasyon mahiyetinde alınıp satıldığı ve bilhassa alınıp ve satılıp arasında gene halkın aleyhine farklar ihdas edildiği tahakkuk ettiği takdirde işin mahiyeti değişecek ve hattâ ihtikâr komisyonunun işgal mevzuu dahiline girebilecektir.

Bilhassa bir gram 4 ayar saf altın fiatı 6,6 gram aynı ayar saf altını ihtiva eden sikket altın arasındaki fark nazarı dikkati calib görülmektedir.

Piyasada yapılacak şümüllü tetkikler neticesinde altın alım ve satım muamelâtında halkın aleyhine bir cereyan başladığı tahakkuk ettiği takdirde bu hususta ciddi ve kat'i tedbirlere tevessül edilecektir.

Dün altın 2075-2080 kuruşa çıkmıştır.

Poliste:

Dördüncü kattan düşen bir hizmetçi öldü

Şişli'de Kodaman sokağında 140 sayılı Feridunpaşa apartmanında hizmetçilik yapan 18 yaşlarında Mari adında genç bir kadın dün 4 üncü kat dairesinin penceresini sılar-ken müvazenesini kaybederek caddeye düşmüştür.

Bu feci sükut neticesinde beyni parçalanmış Mari kaldırıldığı Şişli hastanesinde bir müddet sonra ölmüştür.

Mahkemelerde

İstanbul adliyesi Çorluda bir kadını çiğneyen katar makinistini arıyor

Hat üzerinde vücudü parçalanmış hüviyeti meçhul kadının hangi tren tarafından çiğnendiği tesbit edilecek

İstanbul müddeiumumiliği Çorlu ci-yakalamak için, icab eden tedbirleri al-maktadır.

Evvelki gün, Çorlu civarında hat bo-yunda vücudü parça olmuş bir ka-dın cesedi bulunmuş, vaziyet Çorlu ad-liyesine bildirilerek oraca tahkikata baş-lanmıştır. Yapılan keşif ve tetkikat so-nunda hüviyeti meçhul kadının Uzun-köprüden Sirkeciye gelen veya Sirke-ci-den Uzunköprü istikametine giden bir tren tarafından çiğnendiği neticesine va-rılmıştır. Fakat, kazaya sebep olan katar tesbit olunamadığından, Çorlu müddei-umumiliği İstanbul müddeiumumiliğine müracaatla, kazayı yapan katarın ve ma-kininin tesbiti talep etmiştir.

Müddeiumumî muavinlerinden Cevad ve adliye doktoru Salih Haşim dün Sir-keci istasyonuna giderek, vagonların te-kerlekleri üzerinde tetkikat yapmışlar, fakat kan izine raslanamamıştır. Görülen lüzum üzerine, tekerleklerden birer mik-tar demir pası alınmıştır. Bunlar tıbbî adliye sevk edilerek, tahlil olunacak ve hâdisenin aydınlatılmasına çalışılacaktır. Adliye, tahkikatı diğer cihetlerden de derinleştirmekte ve kazanın mes'ulünü

Kapalıçarşı cinayeti sorgu hâkimliğine intikal etti

Kapalıçarşıda Bitpazarında vukuğa ge-len cinayet etrafında, müddeiumumî mu-avini Tahsin tarafından tahkikata devam edilmektedir.

Katil Şükrü, kendisi de yaralı bulun-duğundan dün de yazdığımız gibi gıya-ben tevkifine karar verilmiş ve hastane-de bir jandarmanın muhafazası altına a-lınmıştır.

Hâdisce, cürümüşhad kanunu hudu-dundan çıkmış bulunduğundan, tahkikat sorgu hâkimliğine verilerek, umumi ah-kâma göre yapılacaktır.

Bir fabrikadan deri çalan hırsız yakalandı

Gazlıçeşmeden Siyon isminde birine aid deri fabrikasına girerek, bir hayli kundura derisi çalan Tanaş adında biri yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Suçlu, Sultanahmed 1 nci suh ceza hâkimi tarafından sorguya çekildikten sonra tevkif edilmiştir.

Kadıköy Halkevinin köy gezileri

Kadıköy Halkevi faydah mesallerine bü-yük bir hızla devam etmektedir. Bu cümleden olmak üzere köycülük şubesi tarafından ter-tib olunan «köy gezilerine» başlanmıştır. 25 üyeden müteşekkül ilk katile evvelki gün Kartal kazasına bağlı Dolayoba, Kurd, Şihli köylerine giderek buralarda halkın ihtiyaç-larına alâkadar olmuşlardır. Bu arada hasta olan köy çocukları doktorlar tarafından mu-ayene olunmuşlar, ilaçları yaptırılarak ken-dilerine tevzi edilmiştir. Kartal kaymakamı Bahir Öztrakın da iştirak ettiği bu gezi geç vakte kadar devam etmiş, gezi heyeti misafirperver köylerimiz-den samimî itibarla ayrılmışlardır. Yukarıdaki resimde Kadıköy Halkevi tem-sil kolunun Şileye yaptıkları seyahatte gö-rüyorsunuz.

Orta okul ve lise imtihan komisyonları tesbit edildi

Maarif İdaresi, 27 Mayısta başlayacak orta okul ve lise imtihanlarını yapacak komis-yonları tesbit etmiştir. Bu komisyonlara aid listeler bugün Maarif Vekâletine gönderile-cekler.

Orta okullarda eleme imtihanları için her derse aid birer komisyon, sözlü imtihanları için de tarih - coğrafya - yurd bilgisi, kimya, fizik, lisan, musiki - beden terbiyesi - resim, branşlarına ad üzer kıysiden müteşekkül ko-misyonlar teşkil olunmuştur.

Orta okul ve liselerde dersler önümüzde, ki hafta Çarşamba günü akşamı kesilecek ve Perşembe günü her okulda öğretmenler top-lantısı yapılacaktır.

Orta okullarda eleme imtihanlarına 23 Mayıs Salı günü başlanacaktır. Eleme dersleri olan türkçe, tabiat bilgisi ve matema-tik gruplarının imtihan soruları Maarif Vekâleti tarafından gönderilecektir. Eleme im-tihanları saat 9 da başlayacak ve 12,15 de bi-tecektir.

Hukuk fakültesinde dersler Cumartesi günü kesilecek

Üniversite Hukuk Fakültesinde dersler ö-nümüzdeki Cumartesi günü kesilecektir. Bu-riinci eleme imtihanı 30 Mayısta, ikinci eleme imtihanı da 3 Hazıranda yapılacak, 5 Hazıranda da sözlü imtihanlara başlanacaktır.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Eminönü Yerli Askerlik Şubesinden: Yedek piyade asteğmen (1329/74) kayıd numaralı Hasan oğlu 1323 doğumlu Nuret-in Erdil'in kısa bir zamanda şubeye gelme-sti.

Bir sarhoş tecavüze kalkıştığı kadının kocasını ve diğer bir kadını yaraladı

Evvelki gece Defterdarda bir sarhoş koca-sının refakatinde yoldan geçen bir kadına tecavüze kalkmış ve bunun neticesi olarak iki kişi yaralanmıştır.

Defterdarda Çamuriskelesi sokağında 22 sayılı evde oturan Ali Osman, yanında ka-rısı Fatma olduğu halde evvelki gece saat 21 de bir misafirlikten evlerine dönerlerken, so-kağın tenha bir köşesinde meçhul bir şahıs-la karşılaşmışlardır.

Bu adam garib bir teklifsizlikle karı kocanın yanına sokulmuş ve Ali Osmanın karısı Fat-maya sarkıntılıkta bulunmağa başlamıştır. Bu beklenmeyen vaziyet karşısında pek haklı olarak asabiyete kapılan Ali Osman müte-arızın yakasına sarılmış, yoluna gitmesini, aksi takdirde kendisini polise teslim edece-ğini söylemiştir.

Ali Osmanın bu ihtarı üzerine esasen çok sarhoş bir halde bulunan mütevaciz, derhal adamcağızın üstüne atılmış ve birdenbire cebinden çıkardığı büyük bir kamayı olanca huzle Ali Osmanın başına saplamıştır.

Bu ani darbe karşısında başından ağır bir yara alan Ali Osman zorlukla kendisini bu adamın elinden kurtarabilmiş ve etraftan istimederek kaçmağa başlamıştır.

Fransaya satılacak tütün-lere fiat tesbit edilmedi

Fransız rejisile yapılan anlaşma üzerine satılacak tütünlerin cins ve evsafı hakkın-daki ihbarlar Umum Müdürlüğünün tet-kikleri bitirilmek üzeredir. Tütün mübaya-asının bütün zürramın lehine ve en iyi fiat-larla ve anlaşmadaki şerhate uygun olarak mübayaaya ve teslimine dikkat edilmektedir.

Yalnız yazıldığı gibi satılacak tütünlere 88 kuruş gibi bir fiat tesbit edilmiş değildir. Bu fiat satışların cins ve kalitesine göre bi-lâhare tesbit edilecektir. Fransız rejisinin şimdiki kadar memleketimizden aldığı tü-tünler iki kaliteye ayrılmaktadır.

Bundan başka Fransız rejisinin geçen se-neki mübayaalarında verdiği fiat yazıldığı gibi Marsilyaya teslimi 110 - 120 kuruş de-ğil, Marsilya teslimi 70 kuruş olduğu alâka-dar makamlar tarafından bildirilmiştir.

Deniz işleri:

Deniz lisesinde bugün diploma tevzi merasimi yapılacak

Bugün saat 16 da Heybelladadaki Deniz lisesinde bu yıl harb sınıfına geçecek olan mezunlara merasimle diplomaları tevzi edilecektir.

Bu münasebetle mektepte bir tören yapı-lacak, derslerinde iyi derece alan gençlere mükâfât verilecektir.

İtalyan vapuru dün limanımıza geldi

Mutad seferi gecikmiş olan İtalyan Kam-pidoglio vapuru dün sabah limanımıza gel-miştir. Vapurun tahmil ve tahliye işleri do-layısıyla geciktirildiği ve bu suretle mutad vak-tinden geç olarak limana geldiği anlaşıl-mıştır.

Fakat bu kanlı taarruzla da hiddetini ye-nemiyen mütevaciz, bu sefer de belinden ta-bancasını çıkarmış ve can haville kaçmakta olan Ali Osmanın arkasından iki el ateş et-miştir.

Çıkan kurşun hedefini bulmamış ve o es-nada bu sokaktan tesadüfen geçmekte olan Münevver adında 43 yaşlarında bir kadınca, gıza isabet ederek bacağında yaralanması-na sebep olmuştur.

Ali Osmanın feryadına ve silah seslerine koşan polisler, derhal vak'a mahalline gel-mişlerse de bu meçhul mütevaciz ve cari-hin kaçmış olduğunu görmüşlerdir.

Diğer taraftan hâdisce Emniyet Müdürlü-ğüne aksetmiş, faaliyet geç cinayet ma-sası memurları kısa bir tetkikati müteakib bu azılı mütearrızın hüviyetini meydana çı-kararak dün kendisini yakalamışlardır. İki kişinin yaralanmasına sebep olan suçlu, E-yübe Balcı yokusunda 45 sayılı evde otu-ran Kastamonulu Mehmed adında biridir. Emniyet Müdürlüğüne getirilen Mehmed su-çunu tamamen ıkrar etmiş, ve bu işi sarhoş-luk yüzünden yaptığını söylemiştir. Bugün adliyeye teslim edilecektir.

Liyej istihkâmları

Almanlar 1914 te Ligeji nasıl aldılar, bugünkü harekât nasıl cereyan etti?

YAZAN

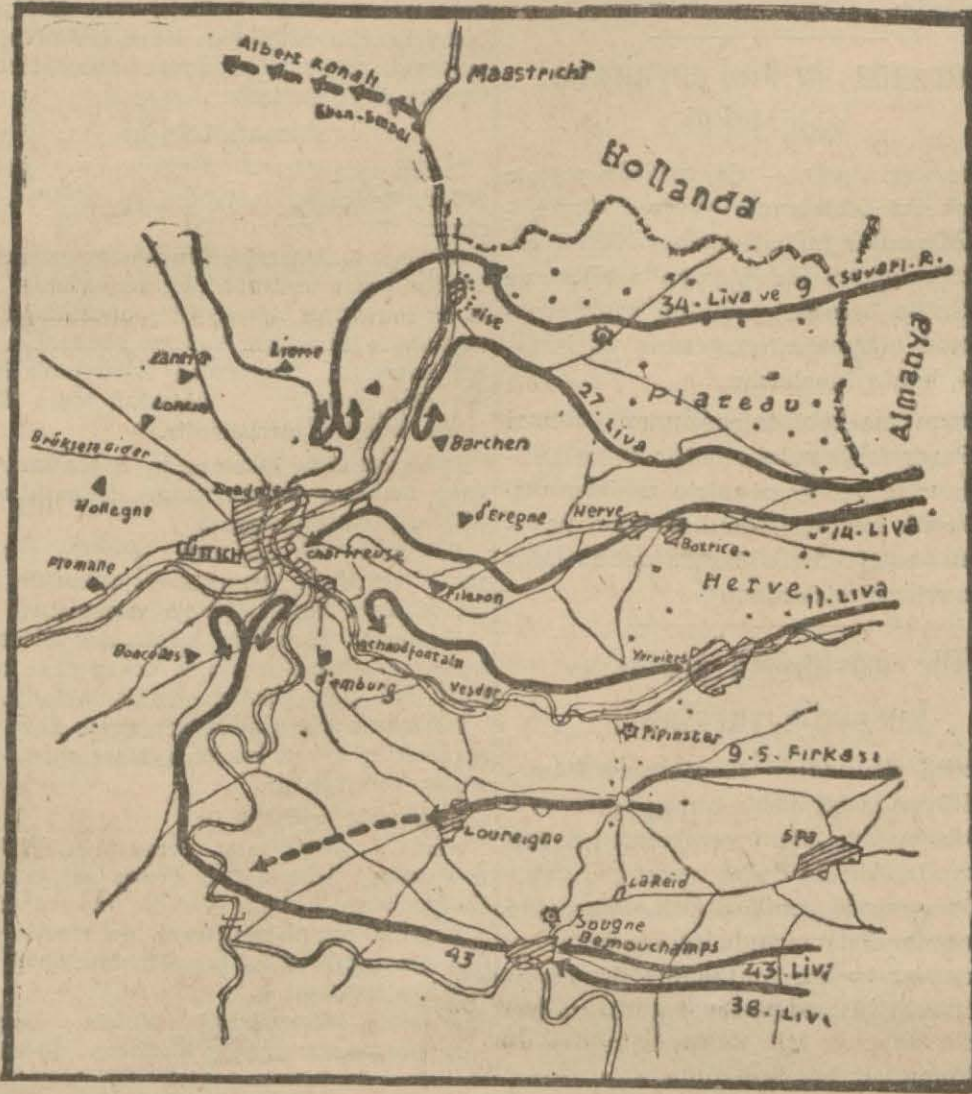
Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta,"nın askerî muharriri

12 Mayıs akşamı Berlin radyosu Belçikanın Eben-Emael adlı modern istihkâmını Almanların gizli yeni bir muharebe vasıtasıyla zaptetmiş olduklarını bildirmişti. Ondan sonra Almanların, Liyej iç kalesini de zaptettiklerini ve köşeleri kırık Nazi haçının Liyejin merkez kalesi üzerinde dalgalanmakta olduğu haberini verdi.

Eben-Emael istihkâmı Liyej kasabasının 20 Km. şimal şimal doğusunda ve Masetrichtin 4,5 Km. cenub batısında, Meuse nehrinden ayrılan Albert kanalının Maastricht şehri batısında cenubdan garba doğru yaptığı kavsi ileriden koruyan bir ileri tabyadır ve hiç şüphe yok ki Belçikalıların büyük para emek ve sanat sarfederek Majinovari yaptıkları tahkimat sisteminin en mühim bir mukavemet merkezidir.

Bununla beraber Eben-Emael istihkâmı Liyej müstahkem mevziinin müstahkem dış muhitine dahil bir tabya olmadığı için bunun zaptı Liyejin dahi derhal işgalini netice endiren bir hâdise olmamalıydı. Filvaki Belçikalıların, Majinodan sonra, şehir müstahkem muhitlerini bir yana bırakarak Anversten, Maastricht batısında Eben-Emaele gelen Albert kanalı tahkimatından, Visé ve Liege şimal ve şark tahkimatından ve buradan da (Namor) kalesine giden Muz nehri tahkimat ve ser köprülerinden mürekkep bir asıl müstahkem hat vücutte getirdiklerini biliyoruz. Kezalk biliyoruz ki Belçikalılar gene Eben-Emael ve Visé üzerinden, Eupen, Malmedi ve St-With doğusundan Lüksemburg hududuna ve bunun batı hududu boyunca cenuba inerek Fransız Majino hattına inen bir ileri tahkimat hattı dahi yapmışlardı. Fakat bu ileri tahkimat hattı sırf kâğıd üzerinde bir tasarı halinde kalmış olacak ki Almanların Liyejin cenub batısındaki Malmedi mevkiini ilk hamlede a'abildiler ve Lüksemburgdan Neufchâteau'ya doğru yürüyebildiler. Bununla beraber yukarıda tarif ettiğim asıl tahkimat hattı fiilen mevcuddu. Bunun bilhassa Maastricht müteveccih olan Albert kanalının kavsi kısmı ile Eben-Emael ve Visédekî kısmı da kuvvetli inşa edilmişti. Çünkü Almanların, bu defa Holandadan ve başlıca kuvvetlerle Maastricht üzerinden Albert kanalına ve Liege'e taarruz edecekleri hesabına katılıyordu.

Geçen 1914:18 harbinde Almanlar Felemeng'n bitarafılığına riayet ettikleri için Belçikada, büyük çark hareketini yapacak olan en şimaldeki birinci Alman ordusu Aix-la-Chapele'den, Holanda hududunun cenubunu dolaşarak hareket etmiş ve bu suretle Liege'in şimalinden Brüksel üzerine yürümüşü. Bu defa ise, Holanda harb sahasına sokulduğundan Alman ordusu Hollandamın cerub torba-

Liyej tahkimatını ve 1914 Alman taarruzunu gösterir kroki

sındaki Maastricht şehri zapt ederek Albert kanalı köşesine doğrudan doğruya yürümüşü.

Şu anda Albert kanalı bölgesinde ve Liyejde vaziyeti tamamiyle bilmiyor isek te Liyejin merkezini zaptettiğini ve fakat bunun etrafındaki tabyaların hâlâ mukavemet etmekte olduklarını öğreniyoruz. Eğer bu haber doğruysa 1914 Ağustos bidayetinde Liege kalesinin tahlile bu seferki mukadderatı arasında büyük bir benzerlik var demektir.

Filvaki 1914 Alman harekât planında Liege kalesinin bir baskın ile yani cefri taarruzla zapt edilmesi kararlaştırılmış. Çünkü bu ka'inin ve etrafındaki arazinin topoğrafik vaziyeti, hududa yakınlığı ve bilhassa harici muhit tabyaları aralarının sulh zamanında siper, istihkâm ve mánilerle doldurulmamış olması bu kalesinin cefri bir hücum ile alınabileceği fikrini Alman erkânı harbiyesine vermişti. Bununla beraber 1888-1891 arasında inşa olunan tabyaların bizzat kendileri hücumu cefri ile almıyacak kadar kuvvetli ve modern idiler.

Bizzat şehir açık yani içinden müdafasızdı. Bununla eski bir şehir burcu olan belediye dairesi ile bir de eski iç kale vardı. İşte Almanlar bu halde bulunan Liyeji baskın'a ve cefri hücumla zapt

ettiler. 6 muhtelit piyade livası ile bir süvari kolordusu hazırlanmışlardı. Muhtelit piyade livaları 6:7 şer piyade tabur ile birer süvari bölüğü ve 3'er sahra bataryasından mürekkep idiler. General Fon Emminin emrine verilen bu kuvvetin yekünü 25.000 tüfekte 8000 kılıç ve 124 top idi.

A'man erkânı harbiyesi Liyejin hazarî garnizon kuvvetini 6000 kişi tasavvur etmiş ve buna 3000 mahallî milisin katışa çağını tahmin etmişti. Halbuki Belçikalılar seri seferberlik sayesinde Liyej kuvvetini daha bir buçuk piyade fırkası ile takviye etmiş ve bu suretle buranın müdafaa kuvvetini artırmışlardı.

Yukarıda bahsettiğim 6 muhtelit piyade livası seferberliğin üçüncü günü Ekslasapel-Malmedi (burası 1914 de Alman yada idi) bölgesinde hazırlanarak Belçikaya girecekler ve ateş tutmayan derin vadileri takip ederek gecenin karanlığından bilistifade harici tabyaların aralarından geçecekler, şehre ve şehrin muharebe tesisatına hâkim olacaklardı. Filvaki, Belçika A'man ilt'atomuna red cevabı verdiğinden Belçikaya tecavüz müsaadesi Alman kıtaatına 3 Ağustos öğleden sonra verildi ve Alman kıt'alarının Liyej üzerine yürüyüşleri 4 Ağustos sabah başladı. Muhtelit piyade livalarının ileri- (Devamı 7 nci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Bir fıkra ve muhtekir:

Telgrafın icadı zamanında bir hükümdar bunun nasıl mümkün olabileceğini merak etmiş, kendisine izah etmelerini söylemiş. Bir çok şekillerde izah etmişler. Hükümdar bir türlü anlayamazmış. Nihayet bir mabeynci:

— Ben anlatabilirim.
Demiş ve hükümdarın yanına girmiş:
— Telgrafı merak etmişsiniz hükümdarım. Ben size anlatayım.
— Anlat bakalım.
— Bir köpek yerde yatsa, biri geçenken bu köpeğin kuyruğuna bassa, köpek ne yapar?
— Hemen başını kaldırır.
— İşte hükümdarım. Telgraf da buna benzer. Dünyanın bir ucunda bulunan kuyruğuna basarlar, dünyanın öbür ucunda bulunan başı tak eder. Mabeyncinin, telgrafı anlatmak için bulduğu misal, bugünkü muhtekiri anlatmak için de çok münasib:
Dünyanın bir tarafında bir top patlasa, dünyanın öbür ucunda bulunan o, hemen başını kaldırıyor.

Okul ve mekteb:

Evvelki günkü gazetelerden birinde alt alta çıkan iki havadisten üsttekinin serlevhası şuydu:
«İlk okullarda imtihanlar 29 Mayıs'ta başlayacak.»
Altakinin serlevhası da şu:
«Resmî ilk mekteplerde»
Üstteki havadisin serlevhasından, ilk okullarda imtihanların 29 Mayıs'ta başlayacağını öğrendim.
Altaki havadisi de baştan sona kadar okuyayım da belki orada da ilk

mekteplerde imtihanların ne zaman başlayacağı yazılıdır. Onu da öğrenirim.

Diye düşündüm ve havadisi okumağa başladım.

Lokanta, bar:

«Ecebi artistlerin işlerinden menedilmeleri üzerine barlar, lokanta haline gelmiş.»

Bu havadisi bir lokantada yemeği beklerken okumuştum. Gazeteyi bıraktıktan sonra listeyi elime aldım. Fiatlara göz gezdirdim.

— Fiat bakımından da lokantalalar bar haline gelmiş, hattâ geçmiş bile, dedim.

Bilinen bilinmeyen:

Aile reisi evinde, yüksek sesle gazete okuyordu:

— «Pendik bakteriyoloji müessesesi müdürü muavinlerinden İhmi şarbon hastalığına karşı yeni bir aşı keşfetmiş.»

Dinleyenler, bir şey anlayamamışlardı. Aile reisi, izah etmek mecburiyetinde kaldı. Pendiğin neresi olduğunu söyledi. bakteriyoloji'nin ne demek olduğunu söyledi. Şarbon hastalığının ne olduğunu söyledi.

Fakat gene pek bir şey anlamamışlardı. Çünkü o, sözünü bitirirken; lâf dalmışlar; artık onu dinlemiyorlardı.

Bir müddet sonra aile reisi gene yükses sesle okudu:

— Holivudda rejisör... yeni bir jönpromie keşfetmiş.

Dinleyenler anlamışlar; aile reisi de izah etmek mecburiyetinde kalmamıştı.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Maşayla sigara içenler

Brezilyada Timkana eyaletinde yaşayanlar sigaralarını maşayla tutar ve öyle içerler. Bu maşalar aynı zamanda büyücülerin büyü yapmak için kullandıkları bir nevi tulsımdır.

Pipoyla mesafe ölçmek

Holanda yedekçileri mütemadiyen pipo içerler. Ve kat'ettikleri mesafeleri pipoları kaç defa doldurduklarına göre hesaplar, yedek ücretini buna göre tayin edip isterler.

Üç metre yükseklikte şapka

Tirol'lülerin şapkaları süslüdür. Fakat bayram günlerinde giydikleri şapkalar, süslü olmaktan ziyade garib ve taşınması çok güç şapkalarlardır.

Bir şapka ve şapka üzerine konulan birbirine eklenmiş biri küçük ve biri daha büyük iki murabdan ibaret olan bu bayramlık serpuşların boyu üç metre kadardır.

Neptün'ün sarayı

Eski gemiciler, Deniz İlahı Neptün'ün sarayının hatırlatmada olduğu inananmışlardı. Bir gemi hattı tüvadan geçerken bütün gemiciler duş ederler ve Neptün'ün himayesine şükranarak denizlerde seyahat ettiklerini Neptün'e işittirmek maksadıyla yüksek sesle bağırırlardı.

«Son Posta»nın edebî tefrihası: 12

GARİB BİR İZDİVAC

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

— Buna üzülmeziniz, ben seyahatten üvdet edecek değilim.
— Ne demek istiyorsunuz?
— Bunu biraz evvel izah etmiştim.
— Yani.. dönmek karar ile mi gidiyorsunuz?
— Kat'i bir kararım yok; fakat Kadri Sertelli ile birlikte biraz çılgınca bir uçuş yapmak niyetindeyiz. Ölüm muhakkak değil ama, ben geri dönmiyeceğime kaniim.

— Bu kanaatinizin sebebi nedir?
— Bunu hissediyorum.
— Harbe giden birçok askerlerin böyle düşüncülerini bir kitabda okumuştum; fakat onlardan çoğu sağ salim döndüler.

— Mutlaka onların hissi kab'elrükuları benimki kadar kuvvetli ve kat'i değildi.

— Belki onlar da böyle zannediyorlardı.

— Genç kızın ısrarı karşısında Halûk a-sabileşti.

— İstikbalden korkmamanız lâzım geldiğine, kat'iyan dul kalacağımıza eminim.

Zeynebin yüzü kıpkırmızı oldu.

— Ben kendimi düşünmüyordum.

— Öyle mi? Çok nazik ve iyi kalblisiniz...

— Kat'iyan! Çünkü bu işin benimle alakası yoktur ve olamaz. Fikriniz esassından saçma ve olmuycak bir fikirdir.

Sinirli bir hareketle elini alnuna götürerek şakaklarını sıktıktan sonra durgun, dalgın bir sesle ilâve etti:

— Böyle bir şeyi kabul etmek için benim bir çılgın, bir deli olmaktığım lâzım...

Hayır, bunu yapamam. İmkânsız, gülünç, acayib bir şey bu...

Halûk ağır bir sesle:

— Bunun ne ehemmiyeti var? dedi.

Mademki bugün sizin için en mühim olan şey içtimai vaziyetinizi düzeltmek, kendinize bir isim bulmaktır... Bana gelince, dünyada hiç bir şey beni alâkadâr edemez artık... O halde...

Sustu. Zeyneb başını kaldırarak ona baktı; meyus, ümitsiz, sınırlı bakışları birbirinin gözlerinde kaynaştı ve tekrar ikisi de kendi düşüncelerine gümüldüler.

Pastahane yavaş yavaş boşalmış, tek-rar dolmuş, giden müşterilerin yerine yenileri gelmişti.

Zeyneb yavaş bir sesle sordu:

— Fakat, benimle cidden evlenmek istemiyorsunuz değil mi?

— His bakımından bittabi hayır; böyle bir şeyi tasavvur bile etmiyorum.

— Ben de sizinle evlenmek istemiyorum.

— Biliyorum. Sizin vaziyetiniz şudur: Kendinizi birdenbire koskocaman dünyada yapayalnız duyuyorsunuz. Güva Zeyneb kelimesinin yanında «Çetikka-nad» in mevcudiyeti sizi muhayyil bir takım müşküllerden kurtaracakmış gibi.

Nusret Beyin babanız olmadığımı düşünmek sizi hırpalıyor, korkutuyor. Diğer taraftan, kanunen onun ve Saide Hanımın miraslarına hak kazandığınız halde bunu gayri meşru addederek kabul et-

miyorsunuz. Bundan maada, fena kalbli, hırçın bir Naciye var ki, üvey ana ve babanızdan kalan bir kuruşa dokunduğunuz takdirde sizin izzeti nefsinizi rencide edecek sözler söylemeğe hazır. Mağrur ol'duğunuz için bunu da hoş görmiyor-sunuz.

Tahsiliniz varsa da tecrübesizsiniz, iş aramağa karar verdiğiniz halde henüz nereden başlayacağımızı bilmiyorsunuz ve kendinize bir iş aramağa gideceğiniz zaman taşıdığımız ismi başkalarının sahte bir isim telâkki etmesinden korkuyorsunuz. Velhasıl, hakikatte ehemmiyetli olmayan bir takım kuruntular içinde çırpınıp müşterih olacağınıza ve bu istirahat-tin size yaşamak için mücadele etmek kuvvetini vereceği kanisiniz değil mi?

Zeyneb hafifçe güldü.

— Duygu'arımı ve vaziyetimi pek iyi tahlil ettiniz... Fakat burada, şu masa başında oturup bir yabancı ile bunları münakaşa etmek ne gülünç şey Yarabbi!

(Arkas: var)

Memleket Haberleri

İzmitte imar faaliyeti devam ediyor

İmar plânının tatbikindenberi şehirde iki binden fazla ev yapıldı. Yeni bir su teminine çalışılıyor

İzmit (Hususi) — İzmit belediyesi şehrin imar ve inkişafı için güzel bir mesai sarfetmektedir. Çok dağınık ve işgal yıllarında baştan başa harap olan şehrimizin imarı müşkül şartlar içinde tahakkuk etmekte ve fakat azimle devam etmektedir.

İzmit belediyesi ilk önce şehrin çok muhtasat olduğu su işini halletmiş, fennî tesisat ile meşhur Çene ve Paşa sularını şehre isale ederek halkı su derdinden kurtarmıştır. Kâğıd fabrikasının kuru luşundan sonra şehrin nüfusu çoğalmış ve mevcut su, ihtiyaca tekabül etmez bir mahiyet iktisab ettiğinden, yeni bir su getirilmesi de belediye meclisi tarafından karar altına alınmıştır.

Belediye, elektrik işini de halletmiş ve şehre kâğıd fabrikası santralından elektrik temin ederek, hem ucuz ve hem bol bir cereyan vermiştir. Şimdi İzmit, pırıl pırıl, nurlar içinde yanan bol ışıklı bir beldedir. Elektrikğin kilovatı 12 kuruştan verilmektedir.

İzmitin bir ziyneti ve süsü olan baştan başa dört sıra ağaçlı Demiryolu caddesi de belediye tarafından asfalt olarak yaptırılmıştır. Mahalle, yol ve sokaklar da tamir ve ıslah edilmektedir. Şehri ağaçlandırma faaliyeti hararetle devam etmiş ve etmektedir. Eski ismi Yeşil olan İzmit, tekrar bu sıfatı iktisab etmektedir.

İzmit belediyesinin güzel eserlerinden biri de mimar Yansen tarafından çizilerek tatbikine geçilen şehir plânıdır. İzmit, bu plânın esasları dairesinde imar edilmeye başlanmıştır. Plânın çizilmesinden sonra vücut bulan evlerin sayısı iki

binden fazladır. Ve inşaat bugünkü dünya ahvali şartları içinde bile devam etmektedir.

İzmit belediyesi şehrin en güzel semti olmasına rağmen mezbele ve moloz içinde kalan sahil boyunda bir rihim inşasına başlamıştır. Bu sahil, rihimin ikmalinden sonra çok cazib ve şirin bir hal alacaktır. Yeni Halkevimiz bu rihim boyunda yükselmektedir. Belediye reisi ile, eski belediye encümen azaları, rihim inşaatına usulsüz başladıkları ve münakasa açmadıkları için Devlet Şurası tarafından, haklarında lüzumu muhake-me kararı verilmiştir. Muhakemeleri İstanbulda görülecektir.

İzmit belediyesinin bu saydığı faaliyetleri halkı çok memnun etmektedir. O kadar ki, belediye intihabında halk, reylerini ittifakla Kemal Öz ve arkadaşları lehine vermiş, ve memnuniyetini bu vesile ile de izhar etmiştir. İzmit belediyesinden bugün istenilen büyük işler var. Kanalizasyon, ikinci su isalesi, park vesaire gibi. Bunları harb sonuna bırakmak tasavvuru akla uygun gelmekte ve yalnız şehrin temizliğine ehemmiyet verilmesi, hayat pahalılığı ve ihtikarla mücadele edilmesi temenni edilmektedir.

Eskişehirde küçük bir kız bir tecavüz neticesi öldü

Eskişehir (Hususi) — Mihalıççık kazasının bir köyünde 9 yaşında Salime isiminde bir küçük kız kırdı hayvan otlatırken tecavüze uğramış, bu tecavüz neticesinde ölmüştür.

Manisa Halkevinde faydalı bir konferans

Manisa (Hususi) — Yüksek Ziraat enstitüsü bağımlık doçenti doktor Nail Oraman vilâyetimiz Halkevinde bir konferans vermek üzere Manisaya gelmiştir.

Türkiye tüzüm istihşalâtında üçte ikisini temin eden bağı vilâyetimizde bağıcılığı ilgilendiren bir mevzuu dair verilen konferans muhitimizde çok alaka uyandırmıştır. Bağların ıslahı mevzuunda konferansın bağıcılar çok istifade etmişlerdir.

Bursada iki kişi peynirden zehirlendi

Bursa (Hususi) — Şehrimizde peynir yiyerek iki zehirlenme hâdisesi olmuş. Üçkuzular mahallesinden Hüsnü bir seyyar satıcıdan aldığı peyniri ailesi ve çocuklarıyla beraber yedikten sonra zehirlenme alâmetleri göstermiş ve hastaneyeye kaldırılmışlardır.

Orman mektebi talebesinden Remzi Atıl Pazar tatili münasebetiyle evine gelmiş, burada yediği peynirle zehirlenmiştir. Büyük kardeşi Kâmil de aynı peynirden yediği cihetle bu da zehirlenmiş ve tedavi edilmişlerdir.

Bir köylü beş yerinden kurşun'a yaralandı

Nazilli (Hususi) — Geçen gece Hamzalı köyünde bir vak'a olmuş, gece yarısı sokakta bir adam yaralanmıştır. Elli yaşlarında Ali Bozdoğan gece geç vakit köy kahvesinden kalkıp evine gitmekte iken evinin dönemesinde arkasından meçhul şahıslar tarafından tabanca ile ateş edilmiştir. Ali Bozdoğan bu ani hücum karşısında şaşırarak olduğu yerde kalmış ve sağ kolundan beş kurşunla ağır surette yaralanmıştır. Yaralının iddiası ve şüphe üzerine zabıtaca üç kişi tevkif edilmiştir. Ali Bozdoğan da Aydın hastanesine gönderilmiştir.

Bursada bir çocuğun başı taşla ezildi

Bursa, (Hususi) — Uludağın eteğinde bulunan Kızılkır köyü mesiresinde geçen Pazar günü bir hâdisa olmuştur. Yüksekten kopan 60-70 kilo ağırlığındaki taş Babadağ mahallesi Maslak sokağında oturan İdris Çavuşun 13 yaşında ve İlyas adındaki oğlunun başına isabet etmiş ve emzmiştir. İlyas derhal ölmüştür. Hâdiseye el koyan müddeiummü muavinlerinden Muhtar tahkikata devam etmektedir.

İzmitte lig maçları

İzmit (Hususi) — Lig maçları hararetle devam etmektedir. Yeni yapılan stadyum her hafta on binlerce meraklı ile dolmaktadır.

Bu haftaki lig maçlarında Akyeşil sporla, İdmanyurdu karşılaşmıştır.

Yüzbaşı Nedimin idaresinde başlı olan maçı Akyeşil güzel ve hâkim bir oyunla 3-2 sayı ile kazanmıştır.

Akyeşil geçen sene olduğu gibi, bu sene de Kocaeli muntakasının şampiyonu olmak üzeredir.

Feride, İstiklâl caddesinde kumaş mağazasından çıktığı zaman Salamonu görmüş, fakat soğukkanlılığını muhafaza etmesi sayesinde vakit kaybetmiyerek kurtulmuştu. Filhakika, yahudiyi, hiç ümid etmediği bir anda karşısında görür görmez bütün vücudü ürpemişti. Allahtan ki yahudi kendisini biraz geç tanımış, şoför de arabayı çabuk hareket ettirdiğinden yakayı eyle vermektan kurtulmuştu. Yoksa, en ufak bir teahhür, çok fena neticeler doğurabilirdi. Kadın, Salamonun kendisini takip edeceğini veya ettireceğini, taksinin numarasını da alacağını bildiği için o araba ile evine gitmedi. Şişhane yokuşundan Altıncıdairaya saptırdı. Tünele çıktı ve oradan İstiklâl caddesine döndürerek soldaki büyük mağazalardan birinin önünde durdu. Şoförün parasını vererek mağazadan içeriye daldı. Bir asansörle en üst kata çıktı ve orada perdeli kumaşlara bakarak bir müddet oyalandı. Sonra

Holanda Başkumandanlığı muhasamatı durdurdu

(Baştaraf, 3 üncü sayfada)

Almanlar Meuse nehrini Namurun cennunda muhtelif noktalarından geçmeğe teşebbüs etmişlerdir. Mukabil hücumlar yaptık. Muharebe ezümle Sedan bölgesinde henüz devam ediyor. Burada düşman halen çok ağır zayıyat vererek büyük bir ısrarla gayret göstermektedir.

Alman kit'aları Moselle'in garbinde bazı mevzıl hücumlar yapmıştır. Bu hücumlar zayıyatla püskürtülmüştür.

Tayyarelerimiz muharebeye şiddetle ve tesirli bir surette müdahale etmişlerdir. Bunda başka 13-14 gecesi ve 14 sabahı müteaddid istikşaf uçuşları yapılmıştır. Stratejik noktalar ve askerî kafilere muvaffakiyetle bombarduman edilmiştir. Hava muharebeleri esasında 15 düşman tayyaresi topraklarımız üzerine düşürülmüştür.

Alman tebliği

Berlin 14 (A.A.) — D.N.B. ajansı, Alman ordusu başkumandanlığının şu tebliğini veriyor:

Hollandada, Amersfoortun cenubu şarkisinde Grebbe hattı üzerinde ilerleme hareketimize devam muvaffak olarak, Utrecht istikametinde mesafe kazandı. Cenuba gönderilen diğer kuvvetler, Utrecht'den Rotterdam'a kadar olan mukavemeti yitiktikten sonra Hollandada kalesine girmişlerdir.

Daha cenubda kit'alarımız, Breda'dan, Ercant mansabı istikametinde ilerlemişlerdir. Rosendahl alınmıştır.

Belçikada Detournhout şehrinin cenubu şarkisinde büyük Detournhout açılmıştır. Daha cenubda büyük Cett'e verilmiştir.

Namur'un şimalinde zirhli kuvvetlerimiz, Dyle müstahkem mevkiine doğru firar halinde bulunan düşmanı kovalamaktadır.

Düşmanın zirhli arabaları, gerek hava taarruzlarıyla, gerek karadaki taarruzlarla çok zayıyat vermişlerdir.

Liege şehri elimizdedir.

Namur - Liege hattı cenubunda ilerleyen kâtaatımız, Ardenne'leri geride bırakmışlar ve öncülerle birlikte Meuse'e varmışlardır.

Harekât cenubi Belçikada da süratle ve önceden tesbit edilen bir plân mucibince cereyan etmektedir.

Fransa - Lüksemburg ve Fransa - Belçika hududlarına varılmış ve Mezeres - Charleville ile hızasında birçok noktalardan geçilmiştir.

Harb tayyareleri filolarının ezümle plke uçuşları yapan tayyare gruplarının ve tahrib unsurlarının himayesi altında olarak Meuse'un Fransız arazisindeki kısmı da geçilmiştir.

Sarrebruck'un cenubunda hava ordumuz düşman tayyare meydanlarına taarruz etmiştir.

Berlin 14 (A.A.) — Tebliği:

Çok alçaktan uçan Alman muharebe tayyarelerinin hücumlarındaki büyük ehemmiyet ve hücum arabalarının hücumları tesirli, Rotterdam şehri teslim olmuş ve bu suretle tahrib edilmiş kurtulmuştur.

Belçikada, Alman zirhli kit'aları kaçan düşmanı takip ederek 1815 in tarihli muharebe meydanı olan Ligny'ye varmışlardır.

Belçika tebliği

Londra 14 (A.A.) — Reuter ajansı, bugün öğleyin Brüksel radyosu tarafından neşredilen Brüksel başkumandanlığının aşağıdaki resmi tebliğini veriyor:

Mevzilerimizin muhtelif noktalarında mevzıl mahiyette müteaddid müsademeler olmuştur. Kit'alarımız, düşman kuvvetlerinin tazyikine cesurane mukavemet ediyorlar.

Gece vakti, kâtaatımız ileri kuvvetleri geri çekilmeğe mecbur olmuşlardır.

Brüksel 14 (A.A.) — 14 Mayıs akşam tebliği:

13-14 Mayıs gecesi, Belçika kuvvetleri, harekât plânı mucibince müttefik müdahaaasını organize etmekte oldukları ve müttefiklerin çerçevesine girdikleri yeni mevzileri tam bir intizam içinde ve zayıyat vermeden geçirmişlerdir.

Namur, bombardman tayyarelerinin müzaheretine dayanan makineli kâtaatin şiddetini

detli hücumlarına bütün kuvvetle mukavemet etmektedir.

Gündüz 13 Belçika motörlü cüzütamları ve bir süvari kolu Gette'de parlak bir muharebe vermişlerdir.

İngiliz orduları başkumandanının beyanâtı

Paris 14 (A.A.) — Havas Ajansının ordular muhabiri bildiriyor:

Fransadaki İngiliz orduları başkumandanı general Gort, şu mesajı neşretmiştir:

«Bütün cüzütam kumandanlarını, sübaylarını ve kâtaatı, İngiliz hava kuvvetlerindeki arkadaşlarımızın eşsiz yardımıyla yapılan işleri hareketinde gösterdikleri fevkalâde intizamdan dolayı tebrik ederim. Bugün imparatorluğumuz tarihî büyük bir anın arifesinde bulunuyoruz. Mücadele meşakkatli ve uzun olacaktır. Fakat nihâl zafere itimad edebiliriz.»

Brükselle inen paraşütçüler

Brüksel 14 (A.A.) — Brüksel şehrinin muhtelif noktalarına paraşütçüler inmekte devam ediyorlar. Arttırılan jandarma efradı ve askerî kuvvetler, ezümle nezaretlerin bulunduğu mevkiileri muhafaza altında tutmaktadır.

Brüksel 14 (A.A.) — Bu sabah Brükselle inen bir takım paraşütçü halkın hücumuna uğramıştır. İçlerinden bir çoğu, halk tarafından parçalanmıştır.

İngiliz Hava Nezaretinin tebliği

Londra 14 (A.A.) — Hava nezaretinden tebliği edilmiştir:

Hâlen Hollandada yapılan muharebedeki hava harekâtının muzaaf hedefi vardır: Düşman harekâtını ve münakalelerini bozmak ve müttefik kâtaatin ilerlemesini hızlandırmak.

Bombardman tayyarelerimiz Hollandada ve Belçika muharebe meydanlarına giden düşman şose ve demiryolu üzerinde taarruz devam etmişlerdir. Bu bölgelerde düşmanın münakale hatlarında çok mühim hasar vukua getirilmiştir.

Brabant yolları boyunca düşman kollarına karşı şiddetli hücumlar yapılmış yollar muvaffakiyetle sarılmıştır.

Bombardman tayyareleri hedeflerini daha iyi teşhis için paraşüt fuzeler kullanmışlardır. Tayyareler dafî toplarının şiddetli mukabeleleriyle karşılaşmışlardır. Avcı tayyareleri muharebe meydanı ile bu meydanlara çıkan yollar üzerinde müstemirren devriye vazifesini görmüşlerdir. Yapılan hava müsademelerinde 3 İngiliz Hurricane tayyaresi Vouzer yakınında 30 düşman bombardman tayyaresine ve bunlara refakat eden avcı tayyarelerine hücum etmiştir. Bir Messerschmit 110 ve bir de Heinkel tayyaresi düşürülmüştür.

Hollandadaki harekâtın tafsilâtı

Amsterdam, 14 (A.A.) — Holanda radyosu, bu gece yarısı, Holanda umumî karargâhının 13 Mayıs tarihli ikinci tebliğini neşretmiştir.

Bu tebliğde ezümle şöyle deniyor: Küçük bir bölgede, düşman Rhine varmıştır. Holanda kit'aları, düşman kit'alarını geri püskürtmüşler, fakat bu bölgede tutunamamışlardır.

Şimal eyaletinde, düşman, mevzilerini takviye etmiştir.

Bir Alman müfrezesi, Rotterdamun cenubunda tutunmaktadır. Langestraat sokakını işgalleri altında tutan Alman kit'aları, Moerdyk köprüsüne gelmişler ve bu köprüyü geçmişlerdir.

Brabantta Fransız kit'alarının yekünü fazlaşmaktadır.

Holanda ordu ve donanmasının birçok cüzütamları, Holanda milletinin tarihî an'anesini teyid eden bir kahramanlıkla çarpışmaktadır.

Son Postanın zabıta romanı, 40

3 KELİMENİN ESPRARI

Yazan: İhsan Arif

Kadın: — Aaa! diye bağırdı. Salamonun hayret ve teessürden dili tutulmuştu. Adetâ kekeliyordu: —O, o de ... değil ... Bu, bu, bu baş... Başka... Öbür... ka, kadın ... Kaçmış... Şişko kadın söyleniyordu: — Bu ne rezalet! Ben Emlâki hususiyet bankası müdürü Nusret beyin katıyım. Bu terbiyesiz heriften şikâyetçiyim. Şimdi kendisini cürmümeşhud mahkemesine sevkediniz. Palis de şaşırmıştı: — Affedersiniz bayan! Bir yanlışlık oldu. Kusura bakmayın. Salamon kendisini topladı. Saçı başı

birbirine karışmış bir halde yalvarmaya başladı: — Pardon madam, pardon! On bin liram dolandırıldı. Hırsız gördüm. Araba ile kaçtı. Onu kaybetmiş, yanlışlıkla sizin arabayı takip etmişiz. Memur, kadını yoluna gönderdikten sonra Salamon döndü: — Sen deli misin nesin be herif? Az daha derdsiz başını derde sokuyordun. — Hangi derdsiz baş bay memur? Benim derdim kimde var! On bin lira gitti. Kadını yakalayacak iken abdallık ettim kaçırdım. Üstelik arabaya binerken yeni şapka da düşürdüm. Bütün felâketler, müsibetler benim üzerimde... Ah, ah, ah...

Fezile, İstiklâl caddesinde kumaş mağazasından çıktığı zaman Salamonu görmüş, fakat soğukkanlılığını muhafaza etmesi sayesinde vakit kaybetmiyerek kurtulmuştu. Filhakika, yahudiyi, hiç ümid etmediği bir anda karşısında görür görmez bütün vücudü ürpemişti. Allahtan ki yahudi kendisini biraz geç tanımış, şoför de arabayı çabuk hareket ettirdiğinden yakayı eyle vermektan kurtulmuştu. Yoksa, en ufak bir teahhür, çok fena neticeler doğurabilirdi. Kadın, Salamonun kendisini takip edeceğini veya ettireceğini, taksinin numarasını da alacağını bildiği için o araba ile evine gitmedi. Şişhane yokuşundan Altıncıdairaya saptırdı. Tünele çıktı ve oradan İstiklâl caddesine döndürerek soldaki büyük mağazalardan birinin önünde durdu. Şoförün parasını vererek mağazadan içeriye daldı. Bir asansörle en üst kata çıktı ve orada perdeli kumaşlara bakarak bir müddet oyalandı. Sonra

tekrar aşağıya indi. Bir başka taksit bularak evine döndü.

Fezile, bu tesadüften sonra daha fazla ihtiyatkar olmak lüzumuna kail olmuştu. Buğday Kralının kızı Julidenin incileri pekâlâ bir başkası vasıtasıyla sattırılabilirdi. Bu iş bizzat yapmakla kendisini ihtiyatsızca tehlikeye atmıştı. Şimdi, eskâli aşağı yukarı herkese malûmdu. Filvaki (Prences) rolünde muvaffak olmuştu amma, iş onunla bitmiyordu. Şimdi, kendisini iyice gizlemek lâzımdı.

Fezile, Taksimde orta sokaklardan birinde mükellef bir apartimanda yalnız başına oturuyordu. O, bu muhitte kendisini zengin, dul bir kadın olarak tanıtmıştı muvaffak olmuştu. Fezile bu apartimanda iki hizmetçisile münevzi bir hayat yaşıyordu.

Yalnız sık sık seyahate çıkıyor, uzun müddet ortadan kayboluyordu. Komşuları, bu zengin kadının yalnızlıktan ve can sıkıntısından dolayı bu seyahatleri yaptığını düşünüyorlar ve

onun apartmanındaki münevzi hayatını gözünde tutarak aleyhinde bulunuyorlardı. Hatta mahalleli onun namus ve ciddiyeti üzerinde mütefikti. Fezile de konu komşunun haklarında iyi düşüncelere sahip olmalarına çok ehemmiyet verirdi. Ekserisi yaşlı ve tanınmış adamlardan olan bir kaç dostu vardı. Ve bu dostlarını karlılarla veya kadın arkadaşlarıyla birlikte kabul eder; hiç bir dedikoduya meydan vermezdi.

Fezidenin ahbabları arasında memleketin tanınmış heykeltıraşlarından Kâmil Oymataş ile eski diller mütehasssis profesör Hulûsinin hususî birer mevkileri vardı.

Fezile, bugün için Kâmil Oymataş ile karısını ve profesör Hulûsiyi yemeğe davet etmişti. Eve dönünce misafirlerini salonda buldu.

Biraz sonra, büyük bir zevkiselikle hazırlanmış bir yemek masası başında toplandı.

(Arkası var)

Liyej istihkâmları

(Baş tarafı 5 inci sayfada)

sinden keşif uçakları, süvari ve bisikletler yürüyorlardı.

Muhtelif piyade livaları ve süvari 4 Ağustos'ta ilerliyerek harici tabyalar hattını yaracak çıkış mevzilerine girdiler. 5 sabahı 2 de tekrar hareket olunarak tabyaların aralarını karanlıkta geçeceklerdi. Hakikatte de krokide görüldüğü üzere, 36 ncı ve 27 nci muhtelis piyade livaları Liyej'in şimalinde, Meuse nehrinin iki tarafındaki, 14 üncü ve 11 inci muhtelit piyade livaları Liyej'in şarkındaki, 38 ncı ve 43 üncü piyade livaları kalenin cenubundaki harici tabyalar hattını yararak hemen hepsi güneş doğmadan şehrin kenarlarına ve varoşlarına kadar ilerlemişler ve fakat muhtelif Belçika kuvvetleri ve önünden ve tabyaların de arkadan

ateslerini yiyerek karanlıkta kit'alar birbirlerine karışmış ve nihayet büyük telefat vererek ric'ate mecbur olmuşlardı.

Hatta bu kollardan, Meuse nehrinin garb sahilinden Liege'e taarruz eden muhtelit 34 üncü piyade livası 7 nci ve 9 uncu avil taburlarile takviye edilmiş olduğu halde şehrin şimal kenarında bulunan (Breal) tepesine kadar ilerlemiş ve avcı taburlarının bazı kısımları bir binbaşı kumandasında, kale kumandanı general Leman'ın kumanda mevkiine kadar girebilmişti. Fakat gündüz olunca bu liva kısmı küllisi birbirine karışmış olduğu halde telefat vererek ric'ate mecbur oldu. Liyejin içerisine girenler de son neferlerine kadar itilaf veya esir edilmişlerdi.

Elhasıl görülmüyor ki Liyeje her ta-

raftan hücum eden livalar ric'ate mecbur olmuşlardı. Yalnız general Emmih ile general Ludendorff'un beraber bulunduğu 14 üncü muhtelit liva bu iki zatın tesirile 6 Ağustos öğleye doğru şehre ve bizzat Ludendorff da 7 Ağustos'ta bir otobomml içinde ve yanında bir kaç kişi olarak iç kaleye girebilmişti.

Bu piyade livasının muvaffakiyeti kale kumandanının, kalenin ihata olunacağından korkarak, piyade fırkasının ric'atini emretmesi yüzünden Ludendorff da iç kaleye, burası Almanlar tarafından alınmış zannile, gitmişti. Halbuki Almanların yerine Belçika muhafızları ile karşılaşmıştı. Bu muhafızlar Alman generalile maiyetindeki birkaç kişiye silâhlarını teslim ettiler.

Görülmüyor ki Liege şehri bir tek piyade livasının fevkalâde cür'etile beraber kale kumandanının piyade fırkasını şarktan garbe çekmesi yüzünden bir tek liva tarafından evvelâ içinden alınmıştır. Fakat bütün tabyalar duruyordu ve Belçikalılar isteseydiler Ludendorff'un kumanda ettiği livayı da geri atabilirdiler.

Bu livanın şehri alması Liege'in tabyalarının da zaptını teskil etti. Bu tabyalar sonra birer birer ağır topçu sayesinde düşürüldüler. İlk tabya, Barsen tabyası 8 Ağustos'ta ve en son tabya da 16 Ağustos'ta düşmüştü. General Leman, 15 Ağustos'ta alınan Linsen tabyasında şaşırması bir halde esir düşmüştü.

İşte böylece bir kalenin içi bazan dışından evvel sukut edebilir. Bu defa, Liege'in içinin nasıl alındığını ve dış tabyalarının nasıl zapt edildiğini ancak bir müddet sonra öğrenebileceğiz.

Şu kadar var ki Liege'in sukutu kat'i bir mahiyeti haiz değildir. Asıl mühim olan onun mütefekkire birkaç gün kazandırmış olmasıdır. H. E. Erkilet

Ticaret İşleri:

Demir ithalâtçıları valinin ariyasetinde toplandı

Memlekete yeniden ithal edilecek demirin kararname hükümlerine göre hükümetçe satın alınıp alınmayacağı demir ithalâtçıları tereddüde düşürmüştü. Vall ve belediye reisi Dr. Lâtfi Kırdar, dün Mintaka Ticaret Müdürlüğünde demir ithalâtçıları toplayarak kendilerine bazı izahat vermiştir. Bu izahata göre, neşrolunan kararnamenin hükümetçe satın alınmayı istihdaf eden maddesi sarahaten o tarihte memleket dâhilinde mevcut demirlere şamildir. Yeniden ithal edilecek demirlerin her ay başında mevcut stokların bilinmesi lüzumu dolayısıyla beyan namelerinin verilmesi icab edecek ise de, bunlara, eski ahkâm tatbik edilmeyecektir. Yalnız resmî ve yarı resmî müessesatın ihtiyacı lüzum hâsıl oldukça normal ticaret şartlarına göre satın alınacak ve demireler bunları hususi eşhasa da satabileceklerdir.

Diğer taraftan Ağustos ortalarında Karabük fabrikası da iç istihlâkın birçok ihtiyacı temin edecek bir vaziyete gelecektir. Fabrikadan bir heyet şehrimizde tetkikler yapmaktadır.

Müteferrik:

Afyon komitesi delegemiz Cenevreden geldi

Milletler Cemiyeti afyon müstakkaatı komitesinin yıllık toplantısına iştirak etmek üzere bir müddet evvel Cenevreye giden delegemiz İş Bankası Umum Müdürü Salâhattin Çam, dün sabahki Semplon ekspresle memleketimize dönmüştür.

Salâhattin Çam dün garda kendisile görüşen gazetecilere kongrenin mesaisi hakkında şu izahatte bulunmuştur:

«Komitenin daimi azasından olmaktığım itibarile içtimalarda bulundum. Kongrede mutad hususat görüşüldüğü için toplantılarımız mahiyetle itibarile bir fevkalâdelik arz etmemektedir.»

Haber aldığımız göre harb vaziyetinin tesirile Avrupada uyuşturucu maddeler sarfiyatı son günlerde kendini hissettirecek bir derecede artmış bulunmaktadır.

Bu bakımdan afyonlarımızın bu şedit taleb karşısında büyük bir rahbet göreceği kuvvetle tahmin olunmaktadır.

İzona
SAÇ SABUNU
Saçlarınızı muhafaza için herikölede tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.
30 Kuruştur

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Balsamin itriyatı KANZUK

BALSAMIN Kremi - BALSAMIN Güzellik eksiri - BALSAMIN Rimelleri - BALSAMIN Pudraları - BALSAMIN Rujları - BALSAMIN Dudak ve Yanak alıkları

En kibar mahfillerin kullandıkları ve bütün dünyaca tanınmış şıhhi güzellik müstahzarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

Türkiye Cumhuriyeti ZIRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 285

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sümerbank Birleşik pamuk ipliği ve dokuma fabrikaları Müessesesinden:

Kayseri bez fabrikası mamulâtı:

65 santimlik D. Tipi kaput bezi topu	875 Kırş.
75 " " " " " " " "	815 " "
Dril 1 kartela 11 ve 14 den metresi	22 " "
" " " " " " " "	22,25 Kırş.
Jakarlı dril " " " " " "	25,- " "
Kazallna " " " " " "	25,- " "

Bakırköy bez fabrikası mamulâtı:

90 santimlik G. tipi kaput bezi topu:	900,- " "
75 " " " " " " " "	900,- " "

Mezkûr bezlerden azami 5 balyayı geçmemek üzere satış yapılmaktadır. Müşterilerin Bakırköy bez fabrikamız bezleri için birinci Vakıf hanında birinci kattaki müessesemize, Kayseri fabrikamız bezleri için de mezkûr fabrikaya müracaatları.

İplikler:

No. 12 Paketi	415 Kırş.
No. 16 " "	480 " "
No. 20 " "	600 " "
No. 24 " "	650 " "

Sipariş vermek isteyen müşterilerin 12,16 No. için Kayseri bez fabrikasına, 20, 24 No. için Nazilli basma fabrikasına müracaat etmeleri rica olunur. Fiatlar fabrika teslim olup ambalaj masrafı ayrıca tahsil edilir. «3971»

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme Liseler Alım, Satım Komisyonu Reisliğinden:

Cinsi	Beher T. B. Kuruş	Miktarı	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saati	İlk tem. natı Lira
Yumurta	adedi 2	450000 adet	17/5/940 Cuma günü saat 14,25 de	675
Soğan	kilosu 7	40500 kilo		
Patates	" 10	64000 " "	" 14,40 da	693
Un ekstra	" 15	38500 " "		
Makarna	" 28	13250 " "	" 16 de	839
Şehriye	" 28	2750 " "		
İrmik	" 20	4600 " "		
Tereyağ	" 145	4200 " "	" 15,15 de	457
Nohud	" 20	8300 " "		
Kuru çalı fasulya	" 27	29500 " "		
" Barbunya	" 18	10600 " "	" 15,25 de	1027
Yeşil mercimek	" 23	6500 " "		
Kırmızı	" 18	3650 " "		

Komisyonumuza bağlı Galatasaray, Haydarpaşa, Kabataş Erkek Liseleri, Çamlıca, Kandilli ve Erenköy kız liselerinin Mayıs / 1941 sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda yazılı yiyecekleri kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Bu hususta gerekli du. rum yukarıya yazılmıştır.

Eksiltme İstanbul Beyoğlu İstiklal caddesi No. 349 da Liseler Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

İstekliler ilk teminat makbuzu ve 1940 yılı Ticaret Odası vesikalarile 2490 sayılı ar. tırma, eksiltme kanununun tarifati dairesinde hazırlayacakları teklif zarflarını yukarıda yazılı yerlerde gösterilen saatte bir saat evveline kadar sözlü geçen komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri. Teminatları yatırmak ve şartnameleri görmek isteyenlerin Galatasaray lisesinde komisyon kat'ibliğine müracaatları ilân olu. dur. (3332)

Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü ilânları

Muhammen kıymeti Lira Kuruş

1068	75	Eski Hacımimî, yeni Şahkulu mahallesinin Kumbaracı yokuşundaki eski 95, yeni 121,123-125,127 numaralı 213 metre ve 75 santim arsa.
732	40	Tomtom mahallesinin Tercüman çıkmazı sokağında eski 28-30-32, yeni 32-34-36 ahşap iki evle arsa.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para satışı on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 21/5/940 Salı günü saat on beşte komisyonca yapılacağından taliblerinin burada yedi buçuk pey akçelerile Akarat mahallüt kalemine müracaatları. (3683)

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

Halen sahibleri elinde bulunan 1939 ve daha evvelki seneler mahsulü afyonların Toprak Mahsulleri Ofisince aşağıdaki şartlarla ve peşin para ile mübayaasına karar verilmiştir.

A - Afyonlar 1940 senesi Mayıs nihayetine kadar İstanbul deposuna teslim edilmiş bulunacaktır.

B - Bu müddet zarfında getirilen afyon depoya giriş sırasile muayeneye tâbi tutulacak, ince ve kabası tefrik edildikten sonra usulü dairesinde nümunesi alınarak tahlil ve bunu müteakib tartışı ve kat'i tesellümü yapılarak bedelleri ödenecektir.

C - Hikemî muayene neticesinde mağuş bulunan afyonlar mübayaaya edilmeyecektir.

D - Bu afyonlar için takdir edilen kıymet ince toplanmış olanların beher morfin derecesi «40» kırk kuruş ve kaba toplanmış olanların beher morfin derecesi «30» otuz kuruştur.

E - İstanbul haricinde bulunan mütevassıt veya zürra ellerinde bulunan afyonlarını bizzat İstanbula getirmedikleri takdirde afyonlarının iptidai ve kat'i teslim ve tesellümü muamelesi, bedellerinin tahsil için noterden musaddak bir vekâletname ile İstanbulda münasib göreceklere bir mutemad vekil tayin edilebilir. «3620»

Santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve Küçüklerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Sinat Vekâletinin müstahzarıdır. Reçete ile satılır.

Bolu, Kastamonu Oteli
Tosyalı Ahmet Gülüm

İstanbulda Yenipostane sırasında Bolu - Kastamonu oteli eski müstaciri merhum Ziya mahdumu Fuadın Tosyalı tüccar Güllüzmade Bay Ahmede devrolunmuştur. İçi ve dışı tamamen tamir ve her türlü ihtiyaca cevap verecek şekilde konulmuş ve mobilyaları yenileştirilmiştir

Deniz Levazım satın alma komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli (13.250) lira olan 50.000 metre Amerikan bezinin 16/Mayıs/940 tarihine raslıyan Perşembe günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
2 — İlk teminatı (993) lira (75) kuruş olup şartnamesi hergün komisyondan parasız olarak alınabilir.
3 — İstekillerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşada komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (3448)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilân'a 1

Taşkıladaki alayda mevcut (2500) çift köhne kunduranın açık arttırma ile satışı 25/5/940 Cumartesi günü saat 11 de Selimiye Tümen Satın alma komisyonunda yapılmaktadır. Muhammen bedeli (150) ildir. İlk teminatı (11) lira (25) kuruştur. Taliblerin kat'î teminat paraları Selimiyedeki Tümen Satın alma komisyonuna gelmeleri. (3821)

KAN ÇIBANLARI
TRAŞ YARALARI
ERGENLİKLER

ViROZA**ViROZA**

ARPACIK
SIVILCE
AKNELER

DOLAMA
ŞİRPENÇE
PIYODERMIT

ViROZA

MEME İLTIHABLARI ve ÇATLAKLARI

HER TÜRLÜ YANIKLAR
KONJEKTİVİT ŞARK ÇIBANLARI
KOLTUKALTI ÇIBANLARI

ViROZA

PATI EN ERKEN VE EN
EMİN TEDAVİ EDER.

POLİVALAN ve POLİMİKROBİYEN AŞI

TEK KOLLU CEMAL'ın

Uğurlu eli size, 19 MAYIS GENÇLİK BAYRAMINDA 50.000 LİRALIK büyük bir servet HAZIRLADI.

Düşünmeden ve vakit geçirmeden derhal biletinizi alınız ve cebinize koyunuz.

19 Mayıs biletleri bitmek üzeredir. Çok acele ediniz.

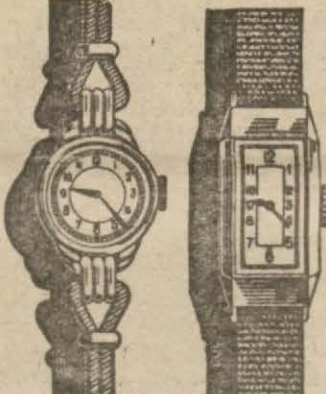
Harb meydanında BİR KOLUNU KAYBEDİP TEK KOLİYLE şimdiye kadar binlerce vatandaşı zengin eden TEK KOLLU CEMAL'i daima üstün tutunuz. Bu sizin için de büyük bir şeref ve belki de vatanî bir vazifedir.

TEK KOLLU CEMAL GİŞESİ sahibi harb malûlü sübaylardan **CEMAL GÜVEN**

Adres: İst. Eminönü Tramvay Caddesi 28 No. da - hiçbir yerde şubesi yoktur.

Hepsinden
Sağlam
Hepsinden
Zarif
Hepsinden
Ucuz
YALNIZ:

ARLON

SAATLERİDİR.

Z. Saatman ARLON umum acentası ve oep, Kol Duvar masası ve bekol kontrol saatleri deposu.

Sultanhamam — Camcıbaşı han.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Komutanlık kütasının 940 mali senesi zarfında İstanbul ve Üsküdar taraflarında yapılacak nakliye işi kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 3/6/940 günü saat on beştedir. İstanbul ve Üsküdar cihetlerinin nakliyecileri ayrı ayrı taliblere de ihale edilebilir. Bu işin muhammen bedeli on dört bin elli ildir. İstekiler bu işe aid şartnameyi komisyonda hergün görebilirler. Taliblerin belli gün ve saatte bir saat önce teklif mektublarını makbuz karşılığında Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (3973)

İstihkâm Birlikleri için yüz on beş adet küçük balta kılıfındaki yerine uyar yirmişer metrelük çelik şerit 16/5/940 günü saat on birde alınacaktır. İstekillerin belli gün ve saatte kat'î teminat akçeleriyle birlikte Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna müracaatları. (3975)

M. M. Vekâleti hesabına altı bin üç yüz iki liralık (Gargoyl) D. T. E. Oil. EXTRA Heavy yağ 16/5/940 günü saat onda pazarlık satın alınacaktır. İstekillerin belli gün ve saatte kat'î teminat akçeleriyle birlikte Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna müracaatları. (3976)

1 — 13/5/940 münakasa günü talibi çıkmayan komutanlık birlikleri için 20/5/940 günü saat on beşte pazarlık askeri şekil ve evsafı iki nakliye ve iki saka arabası satın alınacaktır. İstekillerin belli gün ve saatte kat'î teminat akçeleriyle birlikte Fındıklıda komutanlık Satınalma Komisyonuna müracaatları. (4020)

13/5/940 münakasa günü talibi çıkmayan Gülhane hastanesi için 20/5/940 günü saat on dörtte pazarlık askeri şekil ve evsafı iki nakliye arabası satın alınacaktır. İstekillerin belli gün ve saatte kat'î teminat akçeleriyle birlikte Fındıklıda komutanlık Satınalma komisyonuna müracaatları. (4021)

13/5/940 münakasa günü talibi çıkmayan otopark için 17/5/940 günü saat onda pazarlık satın alınacaktır. Muhammen bedeli dokuz bin ildir. İstekillerin fennî şartnamesini görmek üzere hergün ve pazarlığa istek için de belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık Satınalma komisyonunda kat'î teminatlarla müracaatları. (4022)

Komutanlık birlikleri hayvanlarının ihtiyaçları için dört yüz kırk liralık heybeli nalbant takımı yedi yüz liralık nal mihni ve bin yüz kırk iki liralık kayış yular bağlığı satın alınacaktır. Şartname ve evsafı hergün komisyonda görülebilir. Bunların her birisi ayrı ayrı taliblere de ihale edilebilir. Pazarlık 17/5/940 günü saat on dörttedir. İstek-

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî kütatı İlanları

Tümen birliklerinin ihtiyacı olan sığır etleri kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Verilme talib oğulların şartname ve evsafı hergün Vizede askeri satın alma komisyonunda görülebilir. Teklif mektupları aşağıda yazılı ihale saatlerinden bir saat evvel komisyona verilecektir. Eksiltme yeri Vizede askeri satın alma komisyonudur. (1608-3450)

Tutarı	Miktarı	İlk teminat	İhale gün ve saati	Teslim yeri
Lira	Ton	Lira		
49,500	150	3713	20/5/940 10	Demirköy.
49,500	150	3713	20/5/940 11	Vize.
49,500	150	3713	20/5/940 15	Babaeski
49,500	150	3713	20/5/940 16	Kızıcık dere
49,500	150	3713	21/5/940 10	Pınarhisar.
49,500	150	3713	21/5/940 11	Pınarhisar

72 ton sade yağ kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen bedeli 90,720 lira, ilk teminatı 5786 ildir. Şartname ve evsafı hergün Komisyonda görülmür. İhale 30/5/940 Perşembe günü saat 15 de Kırklar-eli Tümen satınalma komisyonunda yapılmaktadır. İstekillerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3-cü maddelerinde ki vesikalarla beraber muayyen günde ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Kırklare- lide komisyona vermeleri. (1607,3994)

200.000 kilo on kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen tutarı 26,000 lira ilk teminatı 1950 ildir. Şartnamesi Ankara, İstanbul Lv. Âmirlikleri ve Maraşta Askerî satınalma komisyonlarında görülmür. Eksiltmesi 1/6/940 Cumartesi günü saat 10 da Maraşta Askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekillerin teklif mektublarını ihale günü en geç saat dokuz kade Maraşta askeri satınalma komisyonuna vermeleri. (1608 - 3995)

67,500 kilo sığır eti kapalı zarfla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 16,875 lira ilk teminatı 1265 lira 63 kuruştur. Şartname ve evsafı Boluda alay, İstanbul, Ankara Lv. A. ve Kocaeli Tümen satın alma komisyonlarında görülmür. İhale 21/5/940 Salı günü saat 15 de Boluda alay satın alma komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektubları ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona makbuz mukabilinde verilmelidir. (1617) (3487)

Beher metresine tahmin edilen fiyatı 15 kuruş olan 500,000 metre gas idrofil 17/5/940 Cuma günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla satın alınacaktır. İstekillerin 5625 liralık ilk teminatlarla birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon Bşk. na vermeleri şartnamesi 375 kuruş komisyondan alınır. (1470-3138)

1150 torba çimento pazarlıkta satın alınacaktır. Muhammen bedeli 49,680 lira, kat'î teminatı 7462 ildir. Pazarlığı 17/5/940 Cuma günü saat 10,30 da Ankarada M. M. V. Hava Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 250 kuruş komisyondan alınabilir. İstekillerin kanunun 2 ve 3.cü

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 1248 lira olan 520 adet 400 m/m. ilk çimento künk 24/5/940 Cuma günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 98 lira 60 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaike birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe aid Şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4003)

İsteklilerin belli gün ve saatte kat'î teminatlarla birlikte Fındıklıda Satınalma komisyonuna müracaatları. (4024)

Boğaz kütasının on bin kilo taze baklavasına verilen fiyat pahalı görüldüğünden yeniden 16/5/940 günü saat on dörtte pazarlık alınacaktır. İstekillerin belli gün ve saatte kat'î teminat akçeleriyle birlikte belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satın-

ODEON

yeni çıkan plaklar

Ibrahim Özgür

Orkestra ile

270355 GURBET.—Tongo

PEŞİNDEN KOŞTUM — Rumbo

Mustafa Çağlar

Keman, Ut. Kanun, Klarnet, Darbuka

270356 ŞİMŞİR PINAR

ASKER OLDUM PIYADE

Küçük Melahat

Keman, Ut. Kanun, Klarnet, Darbuka

270357 YANIMA GEL GÜZELİM

NE BAYGIN BAKIŞIN VAR

Ahmet Coşgunses

Keman, Ut. Kanun

270358 AYDAN DAHA PARLAKSIN

KAN AĞLARKEN — Hicaz gazeli

Örgüplü Fadime Fadık

Baz ve Cura ile

270359 BAŞIMDA VARDI 51 ALTUN—Halk şarkısı

AL ELMA SOYULURMU — Halk şarkısı

Şükrü Tunar

Klarnet ve Davul

270360 DAĞLI ZEYBEĞİ

PEHLIVAN HAVASI